

Veličastna manifestacija ob 100-letnici Železarne

»Jeseniški železar lahko s ponosom gleda na prehojeno pot,«

je dejal na zborovanju mag. ing. Peter Kunc — Na slovesnosti je govoril Stane Kavčič, predsednik IS skupščine SRS

V dvorani žične valjarne na Beli so mogočno odmevali zvoki in besede recitatorjev Rdeče kantate Rudija Kosmaka, Mihe Baloha, Marjane Čebulj in Slave Marošević, sprejelo pa jih je 70 godbenikov in prek 100 pevcev. Ne pozabna nam bo ostala tudi pesem železarska, ki jo je napisal Miha Klinar in je bila tokrat prvič javno izvedena. Tudi gorjanski godbeniki v narodnih nošah so se lepo odrezali. Na zborovanju je bilo več tisoč ljudi, posebno veliko je bilo upokojujencev ter delavcev z ženami in otroki.

Že v soboto popoldne je bilo jeseniško javno življenje tako močno razgibano, kot že dolgo let ne. Otvoritev razstave Dolika, otvoritev gasilske razstave, otvoritev razstave »Svoboda« Javornik-Koroška Bela, svečana seja delavskega sveta Železarne in ljudska igra Plavž v dvorani jeseniškega gledališča, zgovorno kažejo na pestrost programa ob 100-letnici Železarne.

Jesenice so staro industrijsko središče z vsemi obeležji izvirnega delavskega mesta. Morda dajemo premalo pozornosti razvoju mest z dolgoletno tradicijo, je dejal na zborovanju jeseniških železarjev.

Kranjsko industrijsko družbo so ustanovili 1869. leta, ker obrtniška proizvodnja in razcepljenost gorenjskega železarstva ni mogla konkurirati angleškimi in švedskimi proizvajalcem železa. Kranjska industrijska družba je bila registrirana kot tretja delniška družba na Kranjskem. Ing. mag. Peter Kunc, direktor Železarne, je podrobno orisal razvoj železarstva na Jesenicah, svoj govor pa je končal z besedami:

»Jeseniški železar bo v novi obliki in z novimi proizvodi, prav tako kot že tolikokrat

zadržal pozicijo kvalitetnega proizvajalca. To pa je osnova napredku. V tisočletni tradiciji naše Železarne, zlasti pa v zadnjih stoletjih, moramo govoriti o obdobju kriz in zmag. Jeseniški železar lahko s ponosom gleda na prehojeno pot in svoje ustvarjeno delo, ki mu danes ob visokem jubileju nudi največje moralno zadovoljstvo.«

Po zborovanju so si občani ogledali nove obrate valjarne Bela. Popoldne pa je bilo veselo rajanje na Poljanah.

J. V.

Letošnji 1. avgust, praznik naše občine, praznik na Jesenicah ob obujanju spomina na prvi boj z okupatorjem na Obranci, ob proslavljanju sto letnice naše železarne in ob povečanih naporih za naš lepši jutrišnji dan. Jesenice so bile v minulih stotih letih ena izmed zibelk slovenskega proletariata, bile so kraj, kjer je zorela in se oblikovala zavest delavca, ki je že zgodaj spoznal, kakšne so njegove naloge pri rušenju starega, krivičnega sveta in kakšen bo moral biti njegov delež pri graditvi nove lepše podobe življenja. Vse to nam preveča misli ob našem prazniku. In ko razmišljamo o vsem tem, se meša v našo misel spoznanje, da smo na doslej prehojeni poti odpravili že prenekatero klasično krivico, dali svoj ogromen delež k obnovi in izgradnji naše domovine ter smo pripravljeni tudi v bodoče delati po svojih najboljših močeh, vendar bo treba dati našemu delu pravičnejšo oceno. Ne moremo mimo tega, da se ne bi vprašali, koliko je vreden naš napor v sedanjosti, saj smo zadnja leta na pretežno zastarelih in dotrajenih strojih dvigovali produktivnost, zmanjševali tiste stroške, na katere imamo vpliv, stiskali pri osebnih do-

hodkih, pa vendar poslovali z izgubo. In bolelo nas je, ker so dolgo časa naš trezni in resni opomni pogosto odmevali v prazno. Res, nismo govorili na glas, nismo organizirali protestov, nismo povzročali alarmov v tisku in drugod, vendar smo govorili in dopovedovali, da je družba v zadnjih letih delo jeseniškega delavca devalvirala in naj premisli ali je to smotno in ali prispeva k tistim ciljem, ki so jih zadali jeseniški prvoborci ter so jih nosili v svojih srcih na Obranci 1. avgusta 1941 ter v vseh poznejših nečloveških naporih in borbah.

Zaskrbljen za svoj jutrišnji dan in precej razočaran nad današnjim dnem bi bil jeseniški človek pričakal letošnji prvi avgust in slavliti stoletnico industrijske metalurške proizvodnje v svojem kraju, da se ni v zadnjem času silno povečanim našim lastnim naporom pridružilo nekaj začetnih sistemskih rešitev za boljšo prosperiteto naše proizvodnje in da nismo dobili vsaj nekaj upanja, da bo tudi delo jeseniškega delavca v bodoče pravičnejše vrednoteno. Zato slavimo upajoč, da bomo prihodnje leto ob našem prazniku zapisali že kaj bolj spodbudnega.

Franc Zvan

Zborovanje jeseniških železarjev — Foto: Irena Klančnik

Občini Jesenice in Kranj praznujeta

Občinski praznik je dan, ko občani in celotna občinska skupnost pregleda prehojeno pot, ugotavlja uspehe in neuspehe na tej poti in išče nove zamisli in rešitve za nadaljni družbeni in ekonomski razvoj komunne.

Pri izgradnji komunalnega sistema in novih odnosov v komunni je bila prav naša družbena skupnost v ospredju prizadevanj kako razvijati samoupravljanje in komunalni sistem in kako čimbolj vključiti občana kot aktivnega soustvarjalca. Tudi v najbližji preteklosti je Kranj še vedno bil v ospredju teh prizadevanj v širši družbeni skupnosti.

Kranj je bil tisti, kjer se je naprej začel praktično realizirati družbeni dogovor občani — delovne organizacije — občinska skupščina in Kranj je tisti v tem trenutku, ki išče nove poti v organizaciji samoupravnih skupnosti ne samo na tistih področjih, kjer so te skupnosti že organizirane, pač pa tudi v tistih dejavnostih, kjer so se najdalj ohranili stari odnosi. Tudi v gospodarstvu se je, kljub celi vrsti nerešenih problemov, pojavilo nekaj bistveno novega. Začela se je namreč praktično realizirati misel o prestrukturiranju našega gospodarstva. Izjemni geografski in prometni položaj naše občine ter bogastvo spomenikov naše preteklosti ustvarjajo ugodne možno-

sti zlasti za razvoj turizma, gostinstva in trgovine. Naši delovni ljudje so torej razen za razvoj svojih podjetij in svoje panoge že v zadnjem času vložili velik del dohodka prav v razvoj teh panog, ki bodo najbrž tudi v prihodnje, kot nam kažejo najnovejši podatki, morale imeti ustreznije mesto.

Med družbenimi službami je veljala posebna pozornost ustvarjanju materialnih pogojev za vzgojo in izobraževanje. Čeprav je bilo veliko storjenega vendar še nadalje ugotavljamo, da manjkajo predvsem prostori za vzgojo in varstvo predšolskih otrok in tudi otrok, ki hodijo v osnovno šolo. Ker je od vseh zaposlenih v naši občini 49% žensk se je občinska skupščina pred nedavnim odločila, da je potrebno pripraviti in čimprej tudi realizirati nov program gradnje šol in vzgojno varstvenih ustanov, o katerem naj se seveda preje odločijo občani.

Ob vsakem prazniku delamo bilanco in sprejemamo nove zamisli. Tako, kot doslej sem prepričan, da bodo tudi v bodoče naši občani na podlagi odločitev s svojo znano delavnostjo, vztrajnostjo in prizadevnostjo napravili vse za razvoj in utrditev humanih socialističnih odnosov med ljudmi in za naš materialni napredek.

Slavko Zalokar

Prireditve ob jeseniškem prazniku

Občani jeseniške občine bodo svoj praznik - 1. avgust proslavili s številnimi prireditvami, med katerimi prevladujejo športna tekmovanja. V petek, 1. avgusta se bosta pomerili v plavalnem dvoboju moštvi trboveljskega Rudarja in Jesenic. 2. avgusta bo slavnostna seja jeseniške občinske skupščine, med sejo pa bosta posebni delegaciji položili vence pred spomenikom NOB na Jesenicah in na Obranci. V soboto popoldne se bo začel rokometni turnir, na katerem bo

sodelovalo 6 ekip, medtem ko bo zvečer v domu TVD Partizan boksarska revija. Največ športnih tekmovanj bo v nedeljo, 3. avgusta, ko bosta na sporedu dva turnirja, in sicer v odbojki in balonanju ter prvenstvo jeseniške občine v streljanju z vojaško puško. Na odbojkar-skem turnirju bodo sodelovala štiri moštva — Kanal, Ljubljana ter prvo in drugo moštvo Jesenic, medtem ko bo na mednarodnem balinarskem turnirju sodelovalo 12 ekip. **vig**

Praznik kranjske občine Bogat mozaik enoletnih uspehov

28. leto mineva, ko je prišlo pod Storžičem do prvega oboroženega spopada kranjskih partizanov z okupatorjem. Bilo je to 1. avgusta 1941. In prav ta dan je nekdanji ljudski odbor mestne občine Kranj uzakonil kot vsakoletni občinski praznik. Letos torej spet praznujemo. Praznujemo spominjajoč se dni naše revolucije in žrtev, ki so bile potrebne za to kar danes imamo.

Lani smo ob tej priložnosti pisali o uspehih, ki so jih prebivalci občine dosegli v letih po osvoboditvi. Ugotovili smo, da se je simbolika spreminjala v resnico in da vsakoletna prizadevanja občanov nenehno rojevajo nove uspehe.

Tudi letos ne moremo mimo te ugotovitve. Čeprav enoletni rezultati v dolgoročnem razvoju neke občine ne pomenijo veliko so vseeno pomemben in neuničljiv del mozaika želja, prizadevanj in delovnih zmag vseh proizvajalcev.

POZIVITEV INVESTICIJSKE DEJAVNOSTI

V drugi polovici minulega leta in letošnjih šestih mesecih opažamo znatno povečanje investicijskih vlaganj v občini. Število investitorjev je v tem času poraslo od 15 na 27, število investicijskih grup oziroma objektov pa se je povečalo od 42 na 52. Medtem ko je bilo v zadnjem letu vloženega manj denarja za gradnjo novih objektov, pa so bila toliko večja sredstva namenjena za obnove in modernizacijo obstoječih.

Med pomembnejšimi gradnjami na področju gospodarstva vsekakor ne smemo prezreti gradnje novega hotela v Kranju, garni hotela v Predvoru in novih prostorov, ki jih gradi CP Gorenjski tisk. Prva dva objekta pomenita pomemben korak za turistič-

ni razvoj kranjske občine, z novimi delovnimi prostori podjetja CP Gorenjski tisk pa bodo danj pogoji za začetek gradnje veleblagovnice v Kranju. Seznam tistih, ki so se v zadnjem letu odločili za razne dopolnitve, obnove in modernizacijo pa je izredno dolg:

Iskra gradi prizidek, ki bo služil obratoma »števeci« in »telefonija«; v Ibiu urejajo klimatske naprave (v predilnici); Sava izvaja pripravljala dela za pnevmatikarno; KZ Cerklje gradi skladišča, zbiralnico mleka; Aerodrom Brnik - Pula obnavlja letališče Pula; PTT podjetje usposablja 12-kanalni visoko frekvenčni sistem na področju Kranj-Radovljica in Kranj-Jesenice, opremlja avtomatsko telegrafsko centralo in napeljuje telefonsko omrežje v naselju Vodovodni stolp II; Živila gradi blagovnico v Cerkljah itd.

Se bi lahko naštevali, vendar bi bil seznam različnih del predolg. Zato zapišemo le še to, da je bilo v letošnjih šestih mesecih za gospodarske investicije porabljenih prek 30 odstotkov lastnih sredstev predvidenih v investicijskem programu za letos. Pri tem pa je treba poudariti, da izkušnje oziroma podatki o investicijskih vlaganjih iz preteklih let kažejo, da se le-ta v drugi polovici leta močno povečajo in zato lahko pričakujemo, da bo letošnji program uresničen.

UREDITEV SOLSTVA IN VZGOJNEGA VARSTVA

Ceprav je bila septembra lani zgrajena in odprta zadnja od osnovnih šol v občini se štiriletna akcija prebivalcev občine in delovnih organizacij končuje pravzaprav šele letos. Trenutno je namreč še v gradnji športni park pri cerkljanski in predvorskoli. Nadalje bosta zgrajeni dve telovadnici pri šoli

France Prešeren v Kranju. Iz lastnih sredstev oziroma z denarjem, ki so ga sami uspešno zbrali in s pomočjo TIS Kranj pa bo urejen športni park pri šoli Lucijan Seljak.

Pomemben korak pa bo v kratkem storjen tudi na področju otroškega varstva. V naselju Vodovodni stolp bo zgrajena nova vzgojnovarstvena ustanova, v kateri bo prostora za 30 dojenčkov in sto predšolskih otrok.

Vendar pa izgradnja šolske in vzgojnovarstvene mreže s tem ne bo končana. V pripravi je namreč še program nadaljnje izgradnje in ureditve šol ter vzgojnovarstvenih ustanov. O tem bomo imeli priložnost spregovoriti vsi prebivalci občine. Osnovni cilj novega programa pa bo: urediti predšolsko in šolsko varstvo ter vzgojo v posameznih krajih oziroma naseljih v občini.

KAJ PA SREDNJE SOLE?

V Kranju je več srednjih in poklicnih šol. Te pa so v precejšnji težavi. Ko smo se o njihovih problemih pogovarjali s podpredsednikom občinske skupščine Janezom Sušnikom, nam je povedal, da njihove težave izhajajo iz neurejenosti sistemskih vprašanj.

Osnovno dejavnost teh šol namreč financira republiška izobrazovalna skupnost. Ni pa urejeno, kdo naj bi skrbel za vzdrževanje in gradnjo objektov, ki jih te šole potrebujejo. Znano je, da npr. v Kranju več teh šol nima svoje telovadnice. Sicer pa to ni le problem kranjske občine, marveč republiške vprašanje. In prav zato je bil na eni zadnjih sej izvršnega odbora republiške izobrazovalne skupnosti sprejet sklep, da se je treba čimprej dokončno dogovoriti, kdo naj v Sloveniji skrbi za urejanje teh problemov.

Kranjčani praznujejo!

Praznovanje 1. avgusta, praznika občine Kranj, se je pričelo že 18. julija z najrazličnejšimi proslavami in prireditvami. Naj nekatere omenimo: vaterpolo turnir za vstop v prvo zvezno ligo, na katerem je uspešno sodeloval tudi kranjski Triglav, proslava v Pševem, razstavi v muzeju, smučarske tekme za Češko kočo, nogometna tekma med splitskim Hajdukom in Triglaviom itd. O teh prireditvah smo poročali tudi v našem časniku.

Podelitev odličij

Na svečani seji delavskega sveta železarne Jesenice — bila je preteklo soboto — so 54 zaslužnim sodelavcem železarne podelili odličja. Odličja so dobili tudi bivši direktorji in drugi, ki so na kakršen koli način zaslužni za razvoj železarne in to: Stane Kavčič, predsednik IS skupščine SRS (pokrovitelj proslave), dr. Miha Potočnik, ing. Janko Torkar, Milan Kristan, Matevž Hafner, Božidar Jakac, akademik, dr. Milan Čeh, skladatelj Radovan Gobec, profesor Milko Skoberne, profesor Polde Ulaga, ing. mag. Peter Kunc in še 43 sodelavcev železarne.

J. V.

Danes (sreda) popoldne bo v športnem parku »Stane Mlakar« ponovno nastopilo nogometno moštvo splitskega Hajduka. Pomerilo se bo z reprezentanco Gorenjske, jutri pa bo na letnem kopališču vaterpolo tekma.

Posebno slovesen bo praznični dan. Ob štirih popoldne bodo odkrili spominsko ploščo pri »Felnarju« na Vodopivčevi 9, kjer je bila ustanovna konferenca KPJ za mesto Kranj. Uro kasneje bo slavnostna seja splošnega zbora občinske skupščine, na kateri bodo podelili nagrade občine Kranja. Ob šestih popoldne bo na Titovem trgu promenadni koncert godbe na pihala, nato pa na istem mestu kulturno zabavo prireditelj. Ob osmih zvečer bo ples na prostoru za delavskim domom.

V soboto, 2. avgusta bo na stadionu pionirski nogometni turnir. Isti dan pa se bo na igrišču v Stražišču prav tako začel mednarodni nogometni turnir, ki se bo končal naslednji dan, to je v nedeljo, 3. avgusta. Prijatelji juda bodo ta dan prav gotovo pohiteli v Dom JLA, kjer bo turnir za pokal mesta Kranja. Ob dveh popoldne bo otvoritev partizanske ceste Jamnik—Dražgoše in sicer pri odcepu nad Podblico.

Prebivalci kranjske občine, udeležite se teh prireditev polnoštevilno! **J. K.**

KRANJ
TRŽIČ
JESENICE
BLED
RADOVLJICA
ŠKOFJA LOKA

● Nalagajte devizne prihranke na devizne račune pri ●

Gorenjski kreditni banki

Naložbe na devizne račune obrestujemo po najvišjih obrestnih merah 6 % do 8 %, in sicer: 4 % do 6 % v devizah — razliko v dinarjih

RAZEN TEGA LAHKO S SVOJIMI NALOŽBAMI SODELUJETE PRI VELIKIH NAGRADNIH ZREBANJH, ČE IMATE NALOŽBO V VREDNOSTI DIN 1000 ALI 2000 VEZANO NA ODPOVEDNI ROK DVEH OZIROMA ENEGA LETA.

na Gorenjskem sejmu
v Kranju od 8. do
19. avgusta 1969

Hladilnike, električne in plinske štedilnike, pralne stroje domače in tuje proizvodnje

BOSTE NA GS NA JUGODNEJE KUPILI V PAVILJONU
MURKA LESCE V DRUGEM NADSTROPJU RAZSTAVIŠČA I.

PROGRAM RAZVOJA KULTURNIH DEJAVNOSTI — PRVI V SLOVENIJI

Letos so v občini sprejeli program razvoja kulturnih dejavnosti. To je prvi takšen program v Sloveniji. Kazal bo »pot« tudi drugim slovenskim občinam, kako samoupravno povezati celotno kulturno dejavnost: amatersko, profesionalno — predvsem pa njeno financiranje. Občinska skupščina pa je na eni minuli seji sprejela tudi sklep, da mora biti do konca leta ustanovljena kulturna skupnost. Po drugi strani pa je bilo letos v občini precej narejene za razvoj kulturnih dejavnosti v posameznih krajih. Tako sta bila zgrajena oziroma preurejena kulturna doma v Podblici in v Besnici, začelo se bo s preurejanjem Prešernovega gledališča v Kranju, nadaljevali pa bodo tudi z izgradnjo kulturne doma v Senčurju.

VZPODBUDNI PREMIKI V ZDRAVSTVU

V okviru prizadevanj in uspehov kranjske občine na področju družbenih služb pa ne smemo spustiti še ene ugodne ugotovitve. Po lanskim reorganizaciji zdravstvenih služb se že kažejo prvi uspehi. Finančne težave v teh službah niso več tako pereče kot leto poprej, posebno pa se je v tem času spremenil kadrovski sestav v zdravstveni službi. Povečalo se je število strokovnih kadrov in zmanjšalo število zaposlenih v administraciji.

Posebno skrb pa je v zadnjem letu občinska skupščina posvečala socialnim vprašanjem v občini. Tako so se povečale kmetijske oskrbnice ter stalna, enkratna in začasna socialna pomoč. Skupaj z društvom upokojencev se skupščina pripravlja tudi na gradnjo doma upokojencev v Kranju. Nič manjša pa niso prizadevanja občine za rešitev stanovanjskih problemov udeležencev NOB in drugih socialno ogroženih občanov. Cilj občinske skupščine na tem področju je: zagotoviti sredstva iz različnih virov in čimprej rešiti vse stanovanjske probleme.

IZ NIC RASTE MNOŽIČNA TELESNA KULTURA

O razvoju telesne kulture v občini je bilo v zadnjem letu precej napisanega. Znano so različne kritične ocene na račun sredstev, ki jih daje občinska skupščina iz svoje

ga proračuna za razvoj množične telesne kulture. Res je, da je na tem področju še precej nerešenega in neurejenega. Vsekakor bi bilo treba najprej izdelati program razvoja v prihodnje.

Vendar pa ne smemo pozabiti, da je kranjska občina prav na tem področju predlati začela tako rekoč iz nič. Slabe in dotrajane šole niso imele telovadnic in športnih igrišč. Prav tako ni bilo centralnega športnega parka. Danes lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so ob vrsti novih šol zrastle športne igrišča. Bile so zgrajene telovadnice in Kranjčani so pred leti dobili lep športni park.

Če izhajamo iz večkrat povedane ugotovitve, da iz množičnosti raste kvaliteta, potem je bila z izgradnjo dosedanjih športnih objektov dana že dokaj dobra osnova tudi za razvoj vrhunškega športa. Kot dokaz temu lahko ugotovimo, da so Kranjčani že vrsto let najboljši plavalci in vaterpolisti, kegljaci itd. Predvsem pa je treba poudariti, da si občinska skupščina vsako leto močno prizadeva, da bi zagotovila v proračunu čimveč sredstev za telesno kulturo.

USPESEN DRUŽBENOPOLITIČNI DOGOVOR

In ko že govorimo o posameznih dejavnostih in aktivnostih v kranjski občini v obdobju med dvema praznikoma, omenimo še enega največjih letošnjih družbenih dogovorov. Delovni ljudje oziroma občani so na splošno mladih volitvah svojih predstavnikov v skupščinske organe izrazili želje in zahteve za prihodnje. To je dogovor za katerega se bodo tako kot doslej tudi v prihodnje še posebno zavzemale družbenopolitične organizacije. Te so bile namreč prav ob pripravi na letošnje volitve glavni usklajevalci nadaljnjih želja in potreb občanov.

Na koncu ta kratki mozaik kranjske občine lahko strnemo z mislijo, da je bil v enem letu v družbeni razvoj vgrajen pomemben kamen, ki pomeni trdo osnovo za uresničevanje nadaljnjih nalog. Za dosežene uspehe zato veljajo vsem občanom tudi tokrat iskrene čestitke.

A. Z.

Kamničani so praznovali

Dobri rezultati — plod skupnih prizadevanj

»V občini Kamnik pregledujemo vsako leto za praznik storjeno, začrtujemo novo in se veselimo slehernega napredka, ki se kaže pri delu in življenju občanov. V zadnjem letu so bila prizadevanja skupščine usmerjena v skladu s programskimi izhodišči in srednjeročnim razvojem Kamnika predvsem v nadaljnji razvoj gospodarstva z modernizacijo industrije, večja vlaganja v infrastrukturne objekte, v terciarne dejavnosti, v razvoj šolstva, ureditev urbanističnih in komunalnih problemov na področju občine...« je na slavnostni seji skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij dejal predsednik občinske skupščine občine Kamnik Vinko Gobec.

Kot vsa leta, so tudi v zadnjem letu v kamniški občini dosegli dobre ekonomske rezultate. Lanskoletni družbeni brutoprodukt se bo od 548 milijonov dinarjev letos povečal na 629 milijonov dinarjev, torej za 14,8 odstotka; industrijska proizvodnja se je v prvem polletju letos povečala za 42,2 odstotka, medtem ko je bil letni plan dosežen s 52,5 odstotka. Izvoz se je v prvem polletju letos povečal za 31,9 odstotka v primerjavi z enakim lanskoletnim obdobjem in je dosegel vrednost 2.918.639 dolarjev — letni plan je 5 milijonov dolarjev.

Letos se je število zaposlenih povečalo za 6,5 odstotka, povprečni osebni dohodek zaposlenega občana kamniške občine v letošnjem letu znašajo 1040 dinarjev, v gospodarstvu 1030 dinarjev, v negospodarstvu pa 1220 dinarjev.

Vzporedno z dobro rastjo industrijske proizvodnje je narasla tudi produktivnost in sicer za 17,5 odstotka, narodni dohodek pa za 11,1 odstotka. Medtem ko so lani investicije v industrijo znašale 30 milijonov dinarjev, pa bo letošnja vrednost investicijskih naložb presegla 55 milijonov. Skratka, letošnje leto pomeni obdobje številnih ekonomsko zaželenih in upravičenih investicij v Štoli, Svitlani, Titanu, podjetju Kamnik, Tovarni usnja, rudniku kaolina. Z novimi investicijami se bo vrednost delovnih

priprav povečala, saj je ta lani znašala 48 odstotkov. Po datek nedvomno kaže na potrebo po investicijah v modernizacijo tehnologije, strojno opremo, po boljši organizaciji dela in da se programi, ki jih imajo gospodarske organizacije, uresničujejo z večjo dinamiko.

ZA SOLSTVO 1,5 MILIJONOV DINARJEV

V zadnjem letu so za šolstvo v Kamniški občini investirali 1,5 milijona dinarjev, s temi sredstvi pa so začeli uresničevati sprejeti program investicij v šolstvo. Doslej so že zgradili telovadnico na osnovni šoli Toma Brejca in preselili so glasbeno šolo v nove prostore, pred dnevi pa so odprli novo osnovno šolo na Duplji in začeli graditi osnovno šolo v Komendi. Prihodnje leto bo na vrsti dograditev osnovne šole v Stranjah in v naslednjih letih osnovni šoli v Palovčah in v Smartnem v Tuhinjski dolini.

Drug pomemben poudarek je na modernizaciji cest, zlasti tuhinjske ceste, v katero so do sedaj že vložili 2,5 milijona dinarjev. 4 kilometre omenjene ceste je v zaključni fazi, medtem ko bodo letošnje gradili še nadaljnje 4 kilometre te ceste. V zadnjem letu so v kamniški občini namenili tudi 4 milijone dinarjev za urejanje komunalnih problemov: akumulacijskega bazena v Podgorju, ureditev poti na Trškem polju, ureditev Kranjske ceste in kanalizaci-

je. Pospešno grade številne transformatorske postaje, vode visoke napetosti — celotna vrednost teh del pa bo presegla 1,7 milijona dinarjev.

PROGRAM OTROSKEGA VARSTVA

V začetku letošnjega junija je temeljna izobraževalna skupnost sprejela petletni program razvoja otroškega varstva v kamniški občini. Ker že sedaj število predšolskih otrok presega zmogljivost kamniških vzgojno-varstvenih ustanov, so se v kamniški občini odločili za izgradnjo nekaterih novih vzgojno-varstvenih prostorov in za popravilo že obstoječih vrtcev. V petih letih naj bi za ureditev otroškega varstva v kamniški občini porabili 2.640.000 dinarjev.

V zadnjih letih v kamniški občini z zadovoljstvom ugotavljajo izredno živahno dejavnost krajevnih skupnosti. 20 krajevnih skupnosti je v obdobju 1965-1968 razpolagalo s 4,65 milijonov dinarjev, medtem ko so občani s prostovoljnimi delom povečali ta sredstva za več kot 2 milijona dinarjev. Pomembna je tudi ugotovitev, da so si sveti krajevnih skupnosti večkrat pomagali med seboj in da so pomemben element v krajevni samoupravi dogovori, razgovori in sklepi občanov na zborih volivcev.

Naj sklenemo z besedami predsednika kamniške občinske skupščine:

»Vsem občanom, odbornikom občinske skupščine, predstavnikom gospodarstva in družbenopolitičnim organizacijam se zahvaljujemo za ustvarjalno sodelovanje z željo, da bi tudi v prihodnje tako enotno delovali za še hitrejši družbeno ekonomski razvoj občine. Vsem občanom čestitam k uspehom, ki so plod skupnih prizadevanj.«

Jeseničani ob občinskem prazniku

Optimizem - želje

Namen našega ponedeljkovega potepanja po jeseniških ulicah je bil, da občane, ki smo jih slučajno v tej »pasji« vročini srečali na ulicah, povprašamo, kaj menijo ob občinskem prazniku. Ali so z uspehi, ki jih je dosegla občina v enoletnem obdobju zadovoljni ali ne. Kaj bi kazalo popraviti ali spremeniti? Ura je bila nekaj čez drugo in množica je hitela po svojih poteh. Domov, na kosilo, na avtobus ali po drugih opravkih. Res nam je bilo malce nerodno, da nadlegujemo od dela in vročine utrjene Jeseničane. Vendar, začeli smo. Kljub temu, da so nam nekateri odvrnili, da nimajo časa ali se za take stvari ne zanimajo, je večina naši prošnji ugodila. Poglejmo, kaj so nam povedali:

● Dautović Muharem živi na Jesenicah tri leta. Mnenja je, da je jeseniška občina naredila precejšen korak naprej.

● Stern Marjeta iz Zabrznice je dijakinja Pedagoške gimnazije v Tolminu. »Redko sem na Jesenicah, vendar sklepam, da se je precej spremenilo. Poglejte samo, koliko je novih stavb. Kaj več vam ne bi mogla povedati, ker sem bolj doma in le redko kam zaidem.«

● Šubić Stanka, prodajalka v »Murki« na Jesenicah, je bila bolj kritična. Njena »tarča« je bilo jeseniško zabavno življenje. »Za mladino je na Jesenicah premalo zabave. Pa tudi pravih prostorov zato nimamo. V gledališču imamo sicer mladinski klub, vendar so nam na razpolago le revije. Predvsem pa pogrešam prostor za ples.

Občasni plesi na kopališču po mojem mnenju ne zadoštujejo, posebno poleti ne.«

● Šranca Janka, upokojenka Železarne smo le stežka prepričali, da nam je odgovarjal. Zato je bil v svojih

besedah bolj skromen. Pravi, da je z napredkom jeseniškega gospodarstva kar zadovoljen, posebno pa ga veseli, da so letos odprli toliko novih trgovin. »Sem upokojenec in sem imel bolj slabo pokojnino. No, sedaj so mi jo za 15 odstotkov zvišali in za silo kar gre.«

● Naša zadnja »žrtev« je bil Sovinc Albert, mizar v jeseniškem Kovinarju. »Za Kosovo ulico je premalo denar-

ja. Prave ceste ni, ulica je ozka in zato imamo stalne težave z dovozom.«

Tole so nam povedali na Jesenicah. Besede teh petih ljudi so prav gotovo resnične in iskrene. Iz njih veje optimizem in želja, da bo drugo leto ob občinskem prazniku še več pohvalnih besed in manj graje!

J. Košnjek

Stanovanjsko podjetje Jesenice čestita

VSEM OBČANOM OBČINE
JESENICE OB OBČINSKEM
PRAZNIKU

Podjetje poleg osnovne dejavnosti s svojo stransko dejavnostjo opravlja za investitorje in prodajalce stanovanj in poslovnih prostorov vsa dela v zvezi z dobavo dokumentacije, oddaje del, gradbenega nadzora in prodajo ter druga opravila po pogodbah. V servisni delavnici opravlja vsa večja in manjša kleparska, ključničarska, instalaterska in mizarska dela.

ZA NAROČILA SE PRIPOROČAMO!

STANOVANJSKO PODJETJE JESENICE

čez
9
dni

na svidenje na gorenjskem sejmu
JUGOTERMIKA
skrbi za tehnično opremljenost vašega doma

Kranjčani ob prazniku

Le tako naprej...

Ko smo zbirali in zapisovali mnenja ljudi na kranjskih ulicah ob občinskem prazniku, smo ugotovili, da so Kranjčani in okoličani v jutranjih urah veliko bolj zgovorni kot v popoldanskih ali večernih, ko nam ni uspelo dobiti zaželenih mnenj mimoidočih. Zato smo poskusili naslednji dan zjutraj. Občani so radi zadostili naši radovednosti.

● Okorn Mara iz Naklega je hitela v službo, vendar je kljub temu z veseljem odgovorila na naša vprašanja. To nam je povedala: »Z razvojem in politiko občine med lanskim in letošnjim občinskim praznikom sem zadovoljna. Želim, da bi bilo tako še naprej. Posebno zato, ker smo v Naklem, na tistem koncu, kjer stanujem sedaj preskrbljeni z vodo in nam je ne bo več primanjkovalo. Veseli me, da nam bodo tudi cesto asfaltirali. Pravijo, da že avgusta. To bo za nas velika pridobitev.«

● Babič Peter iz Golnika je zaposlen v TBC institutu in je, kakor nam je dejal, tudi predsednik KO SZDL. »Na Golniku nam vsem primanjkuje družabnega življenja, posebno pa mladim. Za-

to ni čudno, da komaj čakajo prve priložnosti za odhod v drug, bolj »vesel« kraj. Golniku kot centru tega območja že pet let obljublajo asfalt na cesti proti Letencam, vendar ga danes še ni.« Babič meni, da je prav gotovo tudi v neizpoljenih obljubah vzrok za slabo udeležbo na zborih volilcev. Z družbeno-političnim življenjem ni zadovoljen, predvsem zaradi nedelavnosti organizacije ZK.

● Vinka Jegliča, delavca Milice smo zalotili pri njegovem jutranjem obhodu po mestu. Prav rad nam je odgovarjal. »Mislim, da je bilo v občini največ storjenega na področju gospodarstva in športa. To me razveseljuje. Želim, da bi bilo tako tudi v naslednjih letih.« Vprašali smo ga tudi, kaj sodi o javnem redu in miru v Kranju. »Letos sem kar zadovoljen. Le mladina je vse bolj razburljena. Mairskoga od njih še opozoriti ne smem. Po mojem jih starši premalo nadzorujejo.«

● Borovnica Julka, prodajalka v kiosku na Titovem trgu nas je že na začetku razgovora opozorila, da nam

kaj dosti ne ve povedati. »Če bi prišli pozneje, bi se že kaj spomnila. Tako hitro pa se ne morem.« Kljub temu nam je dejala, da je pri gospodarstvu občine opazila precejšen napredek.

● Franca Šumića iz Kranja ni težko srečati. Tudi mi smo ga in to v precej zgodnjih jutranjih urah. Bil je zelo zgovoren. »Stranske ulice v Kranju so še vedno zanemarjene. Predvsem jim manjka pločnikov. Pa tudi fasade hiš bi morali skrbneje negovati, posebno sedaj, ko je turistična sezona na višku. Tudi to je za turiste naše ogledalo... Ceste bi po mojem lahko malo večkrat poškopili in s tem preprečili zoprno dviganje prahu.« Na koncu razgovora nam je sogovornik povedal, da je neprimerno za Kranj, ki je takopomembno delavno središče, da je ob najrazličnejših praznikih tako borno okrašen. S tem kažemo naš odnos do revolucije in žrtev, »pa tudi tuji dobro vedo, kaj mi praznujemo.«

J. Košnjek

To nedeljo v Kropi

Vsa Kropa z okolico se pripravlja na veliko slavlje partizanskega srečanja in otvoritve nove ceste Jamnik—Dražgoše

V nedeljo, 3. avgusta dopoldne ob 10. uri bo v Kropi zbor vseh partizanskih kurirjev Slovenije. Na ta dan bodo tudi slovesno odprli novo cesto med dvema partizanskima vasicama, Jamnikom in Dražgošami.

Pripravljalni odbor je (skupno z vsemi organizacijami v Kropi in v Radovljici) pripravil vse potrebno, da bi bilo udeležencem čim prijetneje. Udeleženci si bodo lahko tudi ogledali znamenite vigence, muzej in druge kropske zanimivosti. V kul-

turnem programu bo sodeloval domači pevski zbor, godba iz Gorij in drugi. Na ta dan bodo v Kropo vozili posebni avtobusi iz Kranja, Podnarta in iz Radovljice. Pričakujejo, da se bo razen partizanskih kurirjev in njihovih svojcev, soborcev in znancev iz vse Slovenije to prireditve udeležilo zlasti veliko prebivalcev bližnje okolice. V spomin na ta dogodek je pripravljen poseben žig, kuverte in značke ter obilica spominčkov tega kraja.

K. M.

LESNINA LJUBLJANA
Delovna enota Kranj

razglaš
prosto delovno mesto
prodajalca

Pogoj: kvalificiran trgovski delavec z najmanj 3-leta prakse v stroki.

Prijave sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

Osební dohodki po pravilniku osební dohodkov.

Cenejša in boljša izolacija v gradbeništvu

Tovarna izolacijskih sredstev Izolirka iz Ljubljane ima precej obsežen proizvodni program, saj izdeluje izdelke za hidroizolacijo, za cestišča, sredstva, ki preprečujejo rjo, izdelke za toplotno-zvočne izolacije in za elektroizolacijo. Na Jesenicah ima Izolirka obrat za izdelovanje mineralnih vlaken, ki jih uporabljajo za izolacije parnih kotlov, rezervoarjev, cistern, cevovodov, toplarn, industrijskih naprav, toplotnih daljnovodov, centralne kurjave in za gospodinske peči. Poleg tega pa mineralna vlakna uporabljajo tudi v gradbeništvu kot odlično toplotno in zvočno izolacijsko sredstvo. Vlakna izdelujejo iz mešanice žilindre in mineralov. Vlakna so med seboj pre-

pletana v vseh smereh in vključujejo 90 odstotkov zraka vzdreže pa temperaturo do 720 stopinj C.

V obratu za izdelavo mineralnih vlaken na Jesenicah so letos začeli izvajati obsežna investicijska dela, katerih vrednost bo znašala 10.610.630 dinarjev, sedanja letna proizvodnja 2000 ton pa se bo povečala na 8250 ton mineralnih vlaken. S povečano proizvodnjo — konec leta računajo na začetek poskusne proizvodnje — se bo bruto produkt povečal na 20 milijonov 564.386 dinarjev, medtem ko bo imela celotna Izolirka bruto produkt okoli 60 milijonov dinarjev. Sedaj je v obratu za izdelavo mineralnih vlaken na Jesenicah zaposlenih 64 delavcev, po kon-

čani rekonstrukciji pa računajo, da bodo odprli še okoli 40 delovnih mest na katerih bodo zaposlili pretežno žensko delovno silo.

Omenjena investicija bo razširila asortiment Izolirkinih izdelkov še na izdelavo izolacijskih plošč za gradbeništvu. Upravičenost takšne proizvodnje potrjujejo številne analize, ki so pokazale, da v naši državi porabimo 70 odstotkov vse proizvodnje mineralnih vlaken za industrijo, le 30 odstotkov pa za potrebe gradbeništvu. V zahodnih državah — na primer v Avstriji — je ta odstotek bistveno drugačen, saj porabi gradbeništvu 70–80 odstotkov vse proizvodnje mineralnih vlaken.

Na koncu naj spregovorimo še nekaj besed o celotni Izolirki. Omenjeno podjetje je od leta 1960 povečalo svojo proizvodnjo za dva in polkrat. Njihovi uspehi so rezultat lastnih naporov in vloženega dela, saj so vse rekonstrukcije in investicije izvedli z lastnimi sredstvi. Lani so vključili v redni proizvodni proces tudi nov obrat, ki je pospešil modernizacijo proizvodnje bitumenskih izdelkov. Seveda pa ta obrat pomeni le osnovo za proizvodnjo bitumenskih mas, saj nameravajo k temu dodati še proizvodnjo bitumenskih raztopin, rezanih bitumnov in bitumenskih emulzij. V.G.

MINERALNA VLAKNA IZDELUJEJO NA JESENICAH

JESENICE

Gradis Jesenice

Hidrocentrala Moste, 90 odstotkov vseh industrijskih objektov Železarn, med njimi predelovalni obrati, jeklarna, valjarna na Belškem polju in Javorniku, aglomeracija v Železarni, elektropeči, kotlarne. To je le nekaj najvažnejših objektov, ki jih je v 24 letih obstoja zgradilo jeseniško gradbeno podjetje Gradis. Njegova osnovna dejavnost je industrijska, posrankska pa stanovanjska in nizka gradnja.

Gradis zaposluje običajno 400 do 500 delavcev. Jedro podjetja predstavlja 40 odstotkov zaposlenih, 60 odstotkov pa jih je nestalnih in se iz leta v leto menjava. Kvalifikacijska zasedenost delovnih mest je ugodna. Podjetje zaposluje 5 inženirjev, 7 tehnikov, 16 delovodij, 20 visoko kvalificiranih 73 kvalificiranih, 107 polkvalificiranih, 145 nekvalificiranih delavcev ter 25 vajencev. Poleg tega štipendirajo ljudi iz lastnega kolektiva in tudi s širšega področja občine. Pozimi vsako leto organizirajo tečaj za polkvalificirane in kvalificirane delavce, na katerih je poprečna vsakoletna udeležba 30 ljudi. Tako dvigajo kvalifikacijsko raven v podjetju in preprečujejo selitev delavcev iz enega podjetja v drugo in tudi v tujino.

S predstavniki podjetja smo se pogovarjali o problemih gradbeništvu nasploh, za katere tudi Gradis ni imun. Pogoji investitorjev so iz dneva v dan težji. Poleg tega jih tare zaprtost nekaterih občin pri politiki dodeljevanja gradenj. Povedali so, da ta ugotovitev za jeseniško občino ne velja. Nasprotno. Njihovo sodelovanje z občinsko skupščino je izredno dobro, kar je za gospodarstvo pozitivno. Želijo, da bi bilo tako še naprej.

Trenutno je stanovanjska izgradnja v jeseniški občini problematična, ker je kupna moč prebivalstva nizka. Gradis se pripravlja na začetek izgradnje stanovanjskega kompleksa S4 in S5 na Jesenicah. Obsegal bo približno 120 stanovanj. Priprave so končane in gradnja se bo začela. Vendar se bojimo, pravijo, kdo bo ta stanovanja kupil. Povedali so nam, da je po njihovem mnenju graditev stanovanj preveč obremenjena s komunalnimi dajatvami. »Skromna sredstva, ki jih imamo, smo zakovali v kredite, namesto da bi kupovali stroje. Z mehanizacijo smo sicer primerno opremljeni. Tare nas njena kvaliteta. Vezani smo na stroje domače proizvodnje, kateri so več ali

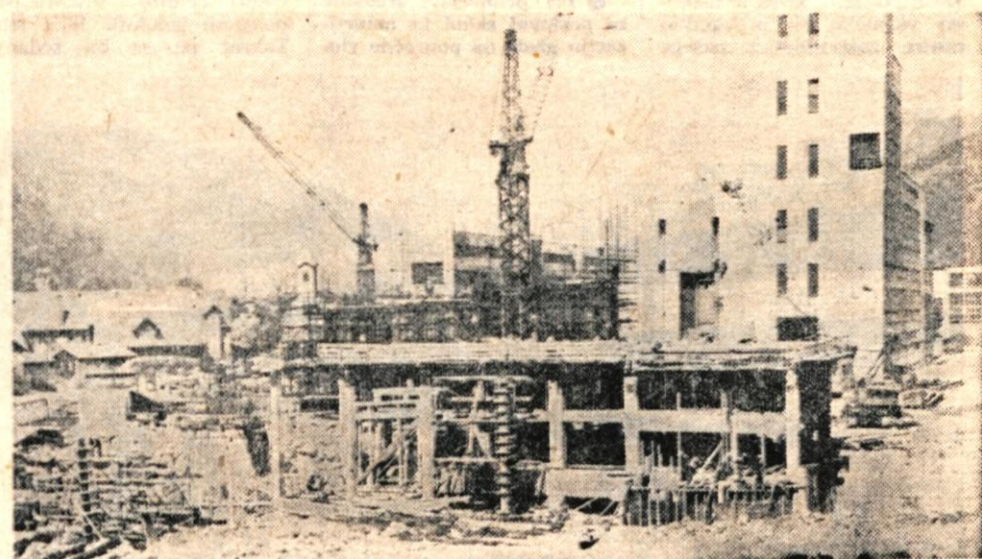
Za občinski praznik predstavljamo

manj neprimerni. Uvoz tujih pa je omejen.«

V prihodnost gledajo smelo. Stanovanjska gradnja upada. Zato težko pričakujejo pričetek del na gorenjski avtomobilski cesti, karavanskem predoru ter turističnih objektih v Zgornjesavski dolini. V naslednjih letih bo težišče njihovega dela na področju radovljiske, kranjske in škofjeloške občine. Prav tako končujejo železarsko

aglomeracijo, kar ni pomembno samo za Gradis, ampak tudi za Železarno in proizvodne hale podjetja Izolirka.

Lanska realizacija podjetja se je povzpela na 3 milijarde dinarjev, letošnja pa bo po predvidevanjih znašala 2,8 milijarde dinarjev. Zakaj letos manj kot lani? K lanski številki je veliko pripomogla adaptacija hotela Jelovica na Bledu.

Gradis Jesenice: Gradnja nove aglomeracije jeseniške železarne

Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj

Eno najboljših podjetij na Gorenjskem

V bogatem gospodarskem mozaiku kranjske občine zavzema industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj zelo pomembno in široko mesto. S 30 milijardami starih dinarjev letne proizvodnje pa je tudi zelo pomemben zastopnik jugoslovanske gumarske industrije. Pravzaprav je Sava podjetje, ki je tako poznano v naši državi, pa tudi izven nje, da ga skoro ni treba več predstavljati. Zaradi skrbne in načrtno kadrovske politike je namreč to podjetje v zadnjih letih na različnih področjih doseglo zelo lepe uspehe. Tako so s kvalitativnimi izdelki vzbudili zanimanje tudi izven meja. Posledica tega pa je bila navezava pogodbenih odnosov s tovarno Semperit. O tem, da kvaliteta izdelkov podjetja Sava mi le prazna fraza ali

gospodarstva.

In če uresničevanje gospodarske reforme gledamo skozi njeno zahtevo po večji modernizaciji — moderni tehnologiji, potem je zelo vzpodbuden tudi njihov investicijski program.

Pa tudi v občinskih družbenih programih zadnjih nekaj let zavzema Sava zelo pomembno mesto. Občutni in vsekakor ne majhni so prispevki tega podjetja pri uresničevanju različnih občinskih družbenih dogovorov. Kot primer naj navedemo le izgradnjo šol, za katero je tudi Sava (tako kot druga podjetja) prispevala pomemben delež. Prav v zadnjem času pa v podjetju pripravljajo, da bi se njihov neposredni odnos do različnih družbenih vprašanj občine odrazil tudi v njihovih notranjih predpisih.

žena sredstva je Sava med najboljšimi gorenjskimi podjetji. Delež teh sredstev pa je dvakrat večji kot v jugoslovanski industriji in za 34 odstotkov večji kot v panogi.

● V jugoslovanski industriji odpade poprečno na sklade 22 odstotkov, v gumarski panogi pa 27 odstotkov. Sava je v tem z 32 odstotkov med prvimi desetimi podjetji na Gorenjskem.

Pa tudi z osebnimi dohodki na zaposlenega (114 tisoč S din) je bila Sava lani med najboljšimi. Tudi letošnji polletni podatki in gospodarski rezultati ne zaostajajo za lanskimi uspehi. Ti so namreč v prečju za okrog 17 odstotkov boljši od lanskih.

Ko smo se pred nedavnim pogovarjali s sekretarjem direktorja podjetja Radom Rotarjem, nam je povedal, da že

vrednost proizvodnje podvojila in bo znašala okrog 60 milijard starih dinarjev na leto; število zaposlenih pa se bo povečalo na približno 4000.

Že 1971. leta pa bo Sava dokončno opustila proizvodnjo v starem obratu v mestu in jo preselila v nove obrate na Laborah.

SAVA — SEMPERIT

Povedali smo že, da Sava danes uspešno sodeluje s svetovno znano tovarno gumijevih izdelkov Semperit. Kako visokokvalitetni so izdelki podjetja Sava, nam najbolje pove izjava generalnega direktorja Semperita, ki je pred nedavnim med obiskom v nekaterih jugoslovanskih gumarskih podjetjih obiskal tudi Savo. Dejal je, da je dosedanje poslovno sodelovanje več kot uspešno. V Savi so hitro in odlično osvojili visokokvalitetno gumarsko tehnologijo, kakršna je danes potrebna za zahtevno evropsko tržišče. In prav zato bo Sava v prihodnje (pod svojo oznako) izdelova-

V PRIHODNJE NE BO VEČ UPRAVNEGA ODBORA?

Pred dobrim mesecem in pol so v podjetju ustanovili komisijo za spremembo statuta oziroma notranjih predpisov. Komisija ima nalogo, da do 30. novembra letos uskladi predpise s spremembami zvezne in republiške ustave in nekaterimi zakoni. Ker novi zvezni in republiški predpisi zagotavljajo delovnim organizacijam na področju samoupravljanja večjo svobodo, v Savi skrbno preučujejo, kako bi v prihodnje uredili samoupravne odnose. Čeprav bodo o osnutkih za posamezna področja razpravljali še člani kolektiva v proizvodnih enotah, pa se že sedaj kažejo nekatere novosti oz. bistvene spremembe.

Tako predvidevajo, da bo novi statut krajši. Določili naj bi le bodoči proizvodni in kadrovske razvoj oziroma program podjetja v prihodnje. Vse morebitne spremembe, novosti na področju predpisov in podobno pa naj

Za občinski praznik predstavljamo

izsiljena reklamna ocena pa nas prepriča ugotovitev, da bodo v kratkem s savskimi gumami opremljeni avtomobili tovarne Volkswagen.

Izredne uspehe je podjetje doseglo tudi na področju razvijanja in izpopolnjevanja samoupravnih odnosov. Prav zato se za njihova organizacijska in vsebinska samoupravna določila zanimajo prenekatere domača podjetja ter zvezne, republiške in občinske institucije oziroma organizacije, ki zasledujejo in preučujejo razvoj samoupravljanja v naših delovnih organizacijah.

Ce bi te rezultate podjetja primerjali z zahtevami gospodarske reforme, potem tudi na tem področju lahko zapišemo, da je Sava ena tistih podjetij, ki se je uspešno vključilo ali prilagodilo novim zakonitostim našega

ENO NAJBOLJSIH PODJETIJ NA GORENJSKEM

Kakšen položaj zavzema danes Sava v ožjem in širšem gospodarskem prostoru in v panogi nam najboljše pove nekaj naslednjih podatkov:

● Produktivnost je bila lani v podjetju 32 odstotkov višja kot v jugoslovanski industriji in za 46 odstotkov višja kot v gumarski panogi. Med gorenjskimi podjetji pa je po tem prikazatelju Sava med prvimi.

● V primerjavi z jugoslovansko industrijo dosega Sava za 6 odstotkov boljšo ekonomičnost (dohodek na porabljenega sredstva). Med važnejšimi gorenjskimi podjetji pa je nekje v sredini.

● Pri primerjavi sredstev za poslovni sklad in amortizacijo glede na poprečno vlo-

sedanji podatki kažejo, da bodo lahko dosegli letošnji proizvodni program, ki znaša 30 milijard S din.

MODERNO GUMARSKO PODJETJE

K ugotovitvi, da je Sava danes eno najboljših podjetij na Gorenjskem pa moramo dodati, da je to kranjsko gumarsko podjetje tudi tehnično zelo dobro opremljeno. V podjetju namreč odpade na zaposlenega približno 8 milijard S dinarjev osnovnih sredstev. Takšno tehnično opremljenost pa danes beležijo le najbolj moderna zahodnonemška gumarska podjetja.

Posledica takšne opremljenosti pa je investicijska politika. Do sedaj so v podjetju uresnili približno polovico dolgoročnega investicijskega programa. Predvidevajo, da bodo celotni investicijski program izpolnili 1975. leta. Takrat pa se bo sedanja

la gume za tovarno avtomobilov Volkswagen.

POSLOVNO-DOKUMENTACIJSKI CENTER

Sedanje poslovno-tehnično sodelovanje pa nameravajo s Semperitom še poglobiti. Zato bodo to temeljiteje uredili v svojih notranjih predpisih. Največji korak pa bodo na tem področju nedvomno naredili, ko bodo v Savi ustanovili poslovno-dokumentacijski center. Ta bo zajemal podjetja Sava, Borovo, Tiger in Semperit. O takšnem širšem sodelovanju so se pogovarjali prav med zadnjim obiskom generalnega direktorja Semperita v Savi, Borovu in Tigru.

NI RAZLIK MED PROIZVODNIMI IN SAMOUPRAVNIMI PRIZADEVANJI

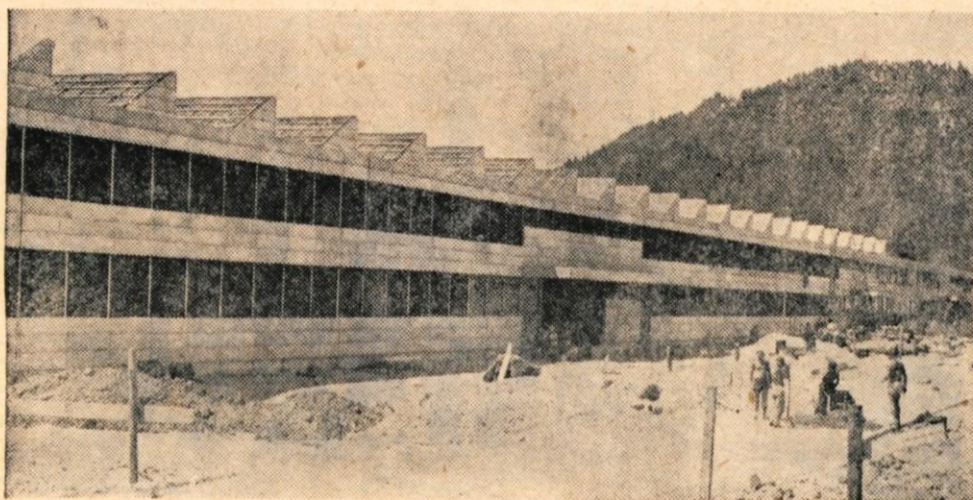
Omenili smo, da je Sava v zadnjih letih dosegla izredne uspehe in izkušnje na področju razvijanja in izpopolnjevanja samoupravljanja. Od leta 1966, ko so sprejeli statut, se za njihove izkušnje in ugotovitve zanimajo mnoge institucije, posebno pa sindikati. Uspehi na tem področju pa nedvomno izvirajo iz ugotovitve, da za uspešen razvoj podjetja med proizvodnimi in samoupravnimi interesi ne sme biti razlik. V podjetju si tako prizadevajo, da bi dali samoupravno proizvodnemu programu vso potrebno materialno, politično in moralno osnovo. Prav pri tem pa nimajo malo izkušenj, saj imajo v podjetju dobro urejeno organizacijo, usklajene odnose in še posebno skrbno izdelan sistem odgovornosti (predvsem tudi individualne).

bi v prihodnje urejevali z aneksi (pravilniki), ne pa spreminjali statut (kot do sedaj). Druga pomembnejša novost pa je, da politični izvršilni organ v podjetju, ne bi bil več upravni odbor, marveč bi te naloge opravljalo več specializiranih izvršilnih organov (odbori in komisije). Zanimiv pa je tudi predlog, da bi v prihodnje CDS vodil, določal in kontroliral samo glavno oz. centralno poslovno, proizvodno in kadrovske politike podjetja.

LIKVIDACIJA SPORA: PROIZVAJALEC — POTROŠNIK

Ko bodo v novem statutu podjetje opredelili nadaljnji razvojni program, pa ne bodo določili samo notranjih vprašanj, marveč tudi širše družbene naloge. Tako bodo določili, kako se bo podjetje vključevalo v reševanje širših družbenih vprašanj (v občini). Povedali smo, da je Sava že sedaj v veliki meri sodelovala pri uresničevanju nekaterih občinskih družbenih dogovorov. V prihodnje pa nameravajo le-tam dati še večji poudarek. To pa zato, ker so prepričani, da je proizvajalec hkrati tudi potrošnik. In ker je kot potrošnik velikokrat močno zainteresiran za ureditev ali reševanje raznih družbenih (kulturnih, komunalnih in drugih) vprašanj mora biti za to neposredno zainteresiran tudi kot proizvajalec. Samoupravna ureditev te dvostranske zainteresiranosti oz. odgovornosti v internih predpisih zato pomeni osnovni korak k likvidaciji pogostega spora, ki se poraja pri človeku kot proizvajalcu na eni in kot potrošniku na drugi strani.

A. Z.

Na Laborah bo kmalu končana nova proizvodna hala

OBČANI KRANJA PRAZNUJEJO

OBČANI KRANJA PRAZNUJEJO

KOLEKTIV
SPLOŠNO
GRADBENEGA
PODJETJA

PROJEKT KRANJ

čestita

občanom in poslovnim prijateljem
ZA OBČINSKI PRAZNIK

proizvaja

stroje za čevljarsko, kon-
fekcijsko in kartonažno in-
dustrijo ter drugo opremo

KRANJ

ZA OBČINSKI PRAZNIK

čestita

VSEM DELOVNIM
LJUDEM IN JIM ŽELI
SE NADALJE
VELIKO USPEHOV

čestitkam
občanov
občine
Kranj
za
njihov
praznik
se
pridružuje

D
ILANIKA

Kranj

1.

A

V

G

C

S

T

čestita

VSEM OBČANOM
ZA 1. AVGUST,
OBČINSKI PRAZNIK

S ŠIROKO IZBIRO POTROŠNEGA BLAGA
SE PRIPOROČA POTROŠNIKOM. ZAUPAJTE
NAM VAŠA NAROČILA, POTRUDILI SE
BOMO, DA BOSTE ZADOVOLJNI.

ŽIVILA
KRANJ

PODJETJE ZA STANOVANJSKO IN
KOMUNALNO GOSPODARSTVO KRANJ

Delovna skupnost
Podjetja za stanovanjsko in komunalno
gospodarstvo Kranj

čestita

vsem hišnim sve-
tom, delovnim in
družbenim organi-
zacijam poslov-
nim sodelavcem
in vsem občanom

za občinski
praznik

ELEKTRO
Kranj, c. JLA 6

S SVOJIMI
DELOVNIMI
ENOTAMI

DISTRIBUTIVNA ENOTA KRANJ
DISTRIBUTIVNA ENOTA ZIROVNICA
PROIZVODNA ENOTA KRANJ
IN SKUPNE SLUŽBE

ČESTITAJO ZA

občinski praznik

**V bogatem
asortimentu
izdelujemo
žakardske
dekorativne
tkanine za
pregrinjala,
zavesse, prevleke
in prte, žakard
gradle za žimnice
in posteljne
damaste
v pastelnih
barvah**

**Delovni
kolektiv
Industrije
bombažnih
izdelkov**

KRANJ

**čestita
za občinski
praznik**

OBČANI KRANJA PRAZNUJEJO OBČANI KRANJA PRAZNUJEJO

čestita

**Prešernovo
gledališče Kranj**

VSEM
DELOVNIM LJUDEM
ZA
OBCINSKI PRAZNIK

CESTNO PODJETJE KRANJ

čestita

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN UPORABNIKOM CEST ZA
OBCINSKI PRAZNIK

**KRANJSKE
OPEKARNE
K R A N J**

z obrati:
BOBOVK,
ČESNJEVEK in
STRAZIŠČE

čestitajo

VSEM DELOVNIM LJUDEM
NUDIJO VSE VRSTE ZIDNE
IN ŽGANE OPEKE
PO UGODNIH CENAH

Trgovsko podjetje

čestita

VSEM OBCANOM ME-
STA KRANJA, PRED-
VSEM PA SVOJIM
KUPCEM K OBCIN-
SKEMU PRAZNIKU.

Ob tej priliki vas ob-
veščamo, da bomo na
XIX. Gorenjskem sej-
mu prodajali tekstilno,
galanterijsko in droge-
rijsko blago po cenah,
ki bodo pri mnogih
vrstah blaga nižje tudi
do 70 %.

Z NAKUPOM PRI NAS BOSTE PRIHRANILI
MNOGO DENARJA, ZATO NAS NE POZABI-
TE OBISKATI NA SEJMU V I. NADSTROPJU
TEKSTILNE ŠOLE

ELITA Kranj

**KOMUNALNO
PODJETJE**

čestita

VODOVOD KRANJ

OBCANOM OBCINE
KRANJ
K OBCINSKEMU
PRAZNIKU

ZITO

DE PEKARNA KRANJ

S SVOJIMI PRODAJALNAMI:

Koroška cesta

Poštna ulica

Zlato polje

Cesta Staneta Žagarja

in skladišče

Stara cesta

ČESTITA VSEM
DELOVNIM LJUDEM IN
POSLOVNIM PRIJATELJEM
ZA OBCINSKI PRAZNIK

**GORENJSKA
VODNA
SKUPNOST
KRANJ**

čestita

vsem poslovnim pri-
jateljem in delov-
nim kolektivom za
občinski praznik

AVTOSERVIS

LEON PIŃTAR

KRANJ, KOROŠKA CESTA 53a TELEFON 22-191.

Vsem občanom Kra-
nja in okolice če-
stita za občinski
praznik in se pripo-
roča za svoje usluge

**DELOVNA
SKUPNOST
GORENJSKIH
OBLAČIL
KRANJ**

čestita

OBCANOM KRANJA
ZA PRAZNIK

TER PRIPOROČA SVOJE
KAKOVOSTNE IZDELKE

"Inter.europa"

FILIJALA KRANJ

KOLODVORSKA

telefon 21-489 in 21-687

**mednarodna
špedicija
in transport**

čestita

VSEM OBCANOM
ZA OBCINSKI
PRAZNIK KRANJA

PRIPOROČAMO SE ZA SVOJE USLUGE

»... Storiti je treba vse za modernizacijo letališča Brnik...«, tako je na eni izmed sej poudaril odbor za gospodarstvo izvršnega sveta skupščine SR Slovenije. Takšno zahtevo pa v zadnjih letih ni bilo slišati samo pri kolektivnem letališču Ljubljana—Pulj, temveč se je to spoznanje vse bolj udomačilo tudi v slovenski javnosti. Res je, da ima naša republika letališče in da smo ugotavljali, da se to naše letališče nikakor ne more izkupati iz svojih težav, ki so se porodile takoj po izgradnji, vendar nehoti dobi človek občutek, da smo za letališče premalo storili. Kajti letališče konec koncev ni samo toliko in toliko metrov dolga pristajalna steza in letališčna zgradba in dve, tri letala, ki dnevno pristajajo na tem letališču. Letališče so tudi moderne navigacijske naprave, ki jih današnji sodobni svet, ki mu čas pomeni zlato, zahteva od upravljavcev letališč. In ker najsoodobnejših naprav brniško letališče trenutno nima, je odveč poudarjati, da je glede na hitri razvoj letalskega potniškega in blagovnega prometa pri nas in še posebej v drugih državah modernizacija letališča Brnik več kot nujna.

ILS IN GCA KMALU TUDI NA LETALIŠČU BRNIK

Vsi novi napori kažejo na to, da se brniškemu letališču obetajo lepši časi. Sicer pa, kaj meni o tem direktor letališča Ljubljana—Pulj Franc Sever: »Brniško letališče ima precej težavno lego

za pristajanje letal. To »napako« pa lahko odpravimo le s sodobnimi navigacijskimi napravami, ki pa jih trenutno letališče nima. To je najbrž tudi vzrok, da se nas tuje letalske družbe izogibajo oziroma, da s svojimi velikimi potniškimi letali ne pristajajo na brniškem letališču. Brniško letališče sicer ima napravo za slepo letenje — ILS in radar, vendar pa razmeram, v katerih je letališče, ne ustreza. Letalske družbe imajo predvsem pred očmi varno letenje in čimvečjo udobnost potnikov v letalu — teh dveh načel pa se tudi mi zavedamo, zato jih moramo izpolniti.

Zato tudi ni nikakršno naključje, da smo pri zvezni upravi za civilno zračno plovbo uspeli, da bomo dobili višinski radar in novo napravo ILS, ki bosta kos vsem vremenskim razmeram. Novi višinski radar ali GCA kot ga mi imenujemo bo lahko na svojem zaslonu zabeležil vsak predmet v zraku v prečniku 60 milj in ga bo potem s signali usmeril na letališče in s tem popolnoma varno, ne glede na to, kakšno je vreme, pripeljal na pristajalno stezo. S tem ko bo naše letališče dobilo omenjene sodobne naprave — začeli jih bomo montirati že letos — bo Brnik med najmodernejšimi letališči v Jugoslaviji.

SEDANJA LETALIŠKA ZGRADBA — OZKO GRLO

Poleg modernizacije naprav za letenje in pristajanje pa

ima kolektiv brniškega letališča še precej načrtov. Se naprej bo osnovna naloga kolektiva, da si zagotovi enakovredno razmerje z drugimi jugoslovanskimi letališči, to pa jim bo omogočilo nadaljnjo rast in s tem bodo podani vsi pogoji za sprejem velikih modernih letal. V načrtu imajo gradnjo nove letališčne zgradbe, ker sedanja že pri sedanjem prometu predstavlja ozko grlo in onemogoča vsako misel o širši vključitvi v mednarodno delitev letalskega prometa. Že letos bodo začeli pripravljati projekte za novo zgradbo, medtem ko naj bi bila otvoritev leta 1971. Sedanja zgradba bodo namenili carini in špediterjem, rabila pa naj bi tudi povečanemu blagovnemu prometu, katerega pričakujejo v naslednjih letih.

Samo letališče kot tudi njegova okolica je danes vse bolj zanimivo področje za številne turiste, razne šolske ekskurzije in druge obiskovalce, saj se ob medeljah in praznikih ustavi na brniškem letališču tudi po 300 osebnih avtomobilov. Zato si kolektiv po besedah direktorja Franca Severja prizadeva, da naravne možnosti prilagodi obiskovalcem in potnikom, ki prihajajo na brniško letališče. Seveda njihova prizadevanja niso le na papirju, saj bodo kmalu dobili tudi stično rekreacijski gostinski center, s katerim naj bi obiskovalce dalj časa zadržali na področju letališča. Pred kratkim so na travniku pred letališčem začeli postavljati

lesene, s slamo krite ute, v katerih bo osem sedežev na hrastovih deblih, v sredini pa bo raženj. Ker je to šele začetek, si letos od teh objektov še ne obetajo prevelikega prometa, vendar so prepričani, da bo njihova pobuda obiskovalcem všeč. Do letošnje smučarske sezone bodo ob brunarici na Krvavcu zgradili še samopostrežno ekspresno restavracijo, katere zmogljivost bo 400 toplih obrokov na uro.

LETOS 11,7 % VEČ LETAL KOT LANI

Omenili smo že, da si je kolektiv zadal nalogo, da aktivira brniško letališče. Rezultati teh prizadevanj so že vidni, saj je letos od januarja do konca junija pristalo na letališču 1896 letal ali 11,7 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Za primerjavo naj navedemo še podatke o puljskem letališču — tudi to je v sklopu letališča Ljubljana. Od januarja letos do konca junija je na ljubljansko letališče dopotovalo s 1896 letali 25.838 potnikov, na puljsko pa v enakem obdobju s 477 letali 27.414 potnikov.

Kolektiv letališča Ljubljana—Pulj upravlja tudi letališče v Pulju. Sedaj na tem letališču podaljšujejo pristajalno stezo na 3000 metrov, povečujejo letališčno zgradbo ter urejajo kontrolni stolp, parkirne prostore in prometno povezavo z mestom Pulj. Vsa omenjena dela bodo končana do letošnje jeseni. Ob tem naj omenimo, da je izgradnja puljskega letališča lep primer

sodelovanja dveh sosednjih republik.

Na koncu naj povzamemo še naslednje ugotovitve direktorja letališča Ljubljana—Pulj, Franca Severja: »Pred nedavnim smo začeli z anketo med slovenskimi gospodarstveniki, ki naj bi odgovorila na vprašanje, koliko potnikov in blaga lahko pričakujemo v prihodnjih letih, če bi obstajale določene letalske proge. Anketa bo zajela okoli 600 kolektivov, in to bo naša raziskava tržišča za prihodnjih pet let. Ne glede na to, kakšne odgovore bomo dobili na vprašanje v anketi, pa lahko že sedaj trdimo, da se slovensko gospodarstvo vse premalo zaveda pomena brniškega letališča. Res je, da nas je porast blagovnega prometa za 320 odstotkov, odkar imamo uvedeni dve tovorni liniji z Münchenom in Zürichom, presenetil, toda na področju blagovnega letalskega prometa je še ogromno neizkoriščenih možnosti. Veste, večkrat imam občutek, da se naša podjetja pri svojih blagovnih prevozi ne zavedajo pomena časa oziroma hitre dobave svojega blaga do kupcev v tujini...«

V. G.

Letališče Ljubljana Pulj

Za občinski praznik predstavljamo

Splošno gradbeno podjetje Projekt iz Kranja je gotovo največje gorenjsko gradbeno podjetje, saj se celo v slovenskem merilu uvršča med prvo deseterico. To trditve so najbolj potrjujejo podatki, da so imeli lani po zaključnem računu 7,5 milijarde S din realizacije in da je njihov dohodek znašal 2 milijardi 200 milijonov S dinarjev. V podjetju je zaposlenih okoli 1000 delavcev, njihov povprečni mesečni zaslužek pa je 103.000 S din.

Letos bodo v Projektu namenili precej sredstev za nakup težke mehanizacije. Med drugim bo že za kranjski občinski praznik začela obratovati njihova popolnoma mehanizirana betonarna, ki jih je veljala okoli 250 milijonov S din. Kot zanimivost naj povemo, da je omenjena betonarna prenosna, in ko jim bo na Polici zmanjkalo gramozna, jo bodo enostavno prenesli drugam. V betonarni bodo imeli tudi poseben stroj za betonske cevi — veljal jih je 50 milijonov S din — in druge betonske montažne elemente, z njimi pa bodo lahko izdelovali vse betonske ce-

vi od 10 do 150 centimetrov profila.

Naj se povrtno k težki mehanizaciji. Tako bodo v Projektu kupili avtomobilski bager — liebherr 921 — njegova cena je 53 milijonov S din, koplje pa lahko 5 metrov globoko, medtem ko ima njegova nakladalna »žlica« 0,60 m³ prostornine. Poleg tega bodo letos dobili še tri manjše liebherr bage — vsi trije bodo stali 65 milijonov S din, 2 buldožerja — 44 milijonov S din in še vrsto drobnih strojev od vibratorjev, vrtnih kladiv do kompresorjev.

DVA RAZLOGA OBSEŽNIH INVESTICIJ

Ko smo direktorja kranjskega Projekta, Ludvika Slamnika, vprašali, zakaj so se odločili za tako obsežne investicije, nam je našel dva razloga. »Sedanja mehanizacija je že precej iztrošena. Drugi razlog pa je v tem, da smo imeli našo mehanizacijo lani več kot 100-odstotno izkoriščeno in še smo si morali pri drugih partnerjih izposojati stroje. Skratka, nočemo biti več odvisni od drugih,

poleg tega pa računamo, da se bomo vključili pri delu na novi avtomobilski cesti Ljubljana—Postojna.«

Morda bi kdo iz podatkov o letošnjih investicijah sklepal, da Projekt vlaga precejšnjo sredstva samo v stroje. Vendar ni tako, saj sedaj grade nov samski blok, v katerem bo že do konca leta na voljo 120 ležišč, prihodnje leto pa še nadaljnjih 100. V Kamniku so že zgradili samski dom s 70 ležišči, kmalu pa bodo začeli graditi za svoje socialno šibke delavce 20-stanovanjski blok. Omenimo naj, da so stanovanja v Projektovih samskih domovih sodobno urejena, saj so v eni sobi največ tri ležišča.

NAJNIZJI OD 60 STARIH TISOČAKOV

Delavski svet splošnega gradbenega podjetja Projekt iz Kranja je na eni svojih zadnjih sej sprejel tudi tole pomembno odločitev — ne kvalificirani delavci za normalni delovni čas ne smejo zaslužiti manj kot 60.000 S dinarjev. V podjetju menijo, da ne smejo dopustiti, da bi se socialne razlike med tisti-

mi, ki že imajo dober standard in tistimi, ki ga še nimajo, večale.

Omenili smo, da je Projekt največje gradbeno podjetje na Gorenjskem in da spada v prvo deseterico slovenskih gradbenih podjetij. Čeprav je nasploh v slovenskem in gorenjskem gradbeništvu precejšnja konkurenca, v Projektu menijo, da so njihove prednosti v boljši mehaniziranosti, s tem pa so tudi bolj elastični. Poleg tega se lahko pohvalijo z razmeroma stalnim kadrom in da fluktuacije visokokvalificiranega kadra skorajda ne poznajo. Sicer pa nam to potrjuje tudi dejstvo, da imajo 14 inženirjev, 40 tehnikov in 40 delovodij — skratka, zelo močno strokovno jedro. Projekt je tudi zelo konkurenčen v cenah, znan je tudi po tem, da roke in kvaliteto dobro izpolnjuje. S tem so si pridobili zaupanje pri precejšnjem delu investitorjev, za katere delajo že vrsto let.

Najbrž bi bilo na tako omejenem prostoru težko naštetati nekatere pomembnejše objekte, ki jih je v zadnjih letih zgradil kranjski Projekt.

SGP Projekt Kranj

Omenimo naj, da letno zgrade v Kranju okoli 250 stanovanj, da so zgradili vrsto šol, industrijskih objektov, poslovno-administrativnih stavb, v zadnjem času pa tudi več mostov in cest. Projekt ima tudi svoj projektivni biro, v katerem je 11 zaposlenih — 7 inženirjev in 4 tehnik, ki so se specializirali predvsem na tako imenovane inženiring posle — od načrta do ključa v roke.

V. G.

KRANJ

OBČANI JESENIC PRAZNUJEJO

OBČANI JESENIC PRAZNUJEJO

„InterEuropa“

mednarodna špedicija
in transporti Koper

— filiala Jesenice

se pridružuje čestitkam
vseh delovnih ljudi za ob-
činski praznik in se pri-
poroča za svoje storitve

OBRATNO PODJETJE

KROJ

Jesenice

OBNEM ČESTITAMO OBČANOM ZA OBČINSKI
PRAZNIK IN SE PRIPOROČAMO

KINEMATOGRAFSKO PODJETJE JESENICE

čestita

OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZ-
NIK JESENIC IN JIM ŽELI NA-
DALJE VELIKO DELOVNIH
USPEHOV

ŽELEZARNA JESENICE

Proizvaja:

PLOČEVINO — debelo, sred-
njo, tanko
TOPLŖ VALJANE PROFILE —
okrogle, kvadratne, šestkotne
VLEČENO, LUSČENO, BRU-
SENO JEKLO
HLADNO VALJANE TRAKOVE
PROFILE
ŽIČNIKE
VARILNI DODATNI
MATERIAL

Obnem občanom območja ob-
čine Jesenice

čestita

za občinski
praznik

Trgovsko
podjetje

Rožca
JESENICE

čestita

OBČANOM Z OBMOČJA OBČINE JE-
SENICE ZA OBČINSKI PRAZNIK TER
SE PRIPOROČA ZA NAKUP V SVOJIH
BOGATO ZALOŽENIH POSLOVALNI-
CAH.

Trgovsko podjetje

VSEM OBČANOM NA OBMOČJU OBČINE
JESENICE ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZ-
NIK in se še nadalje priporoča za nakup v
svojih bogato založenih poslovalnicah.

Delikatesa Jesenice

KOLEKTIV

mesarskega podjetja Jesenice

čestita

vsem občanom za občinski
praznik in želi veliko delov-
nih uspehov

ter se nadalje priporoča za nakup mesa in mesnih izdel-
kov v svojih poslovalnicah

DELOVNASKUPNOST

trgovskega
podjetja

JESENICE

za občinski praznik

IN SPOROČA, DA SODELUJE NA GORENJSKEM SEJ-
MU V KRANJU V ČASU OD 8. DO 19. AVGUSTA
VELIKI SALON POHISTVA, SPECIALIZIRANI ODDEL-
KI ZA PRODAJO TEKSTILNEGA BLAGA, ČEVLJEV
IN KONFEKCIJE

OBIŠČITE NAS!

NEVIDNE MREŽE

IVAN
JAN

(Odlomek iz povesti »MRTVI NE LAŽEJO«)

11

To je vzbudilo nove predloge in misli, kajti Golobove besede niso pomirile udeležencev.

— Kaj bi bil tako nezaupljiv, Golob. Misliš, da smo mi manj zanesljivi kot ti ali še kdo drug? Je očital glas iz teme.

Glas je bil užaljen, Golobu pa je priskočil na pomoč Jurč.

— Ze. A sem za to, kar pravi Golob. Bog ve, kdo je tisti, ki vse skupaj nosi Nemcem na nos?

— Misliš, da mora res biti tako? Kaj pa če je bilo doslej je naključje ali pa nepredvidnost?

— Kakorkoli, Nemci so zvedeli. Morda je tisti pes med nami tudi zdaj?

Sum jih je pritisnil k tlom, da so obmolknili. V vsakem je vrtelo, kaj če ne bi bilo bolje, da za nekaj časa pretrgajo zvezo s partizani, medtem pa se bo morda pokazalo kako in kaj. Gorski je to čutil še močneje, zato je začel pomirjati:

— To so hude besede, ki pa jih ni težko razumeti. Zadnji dogodki res omogočajo in opravičujejo različne pomisleke. Vendar ne smemo pozabljati, da v vojski ne gre brez žrtev. Posebno v taki, kot smo jo začeli mi. Razumljivo pa je, da se po nepotrebnem ne bomo nastavljali. Nemara ima Golob še najbolj prav. Odslej se boste shajali tako, kot je predlagal. Zvezo bi vsaka skupina imela le z menoj ali pa z Alešem, pa tudi s Filipom.

Temu se je Pečar začudil: — Zakaj pa kar s tremi Jaz se bom držal enega. Še to ne bo lahko.

Govoril je, kot bi razlagal misli vseh, zato je Gorski odgovoril:

— Kdor je razumel tako, se moti. Vsak bo imel zvezo le z enim izmed nas. Če se bo pa komu kaj zgodilo, bo poiskal drugega. Mislimi moramo na vse in tako bomo Nemcem še najbolj zmešali štrane.

To je spet obrnilo pogovor na to, kako bodo preizkušali ljudi, ki bi kakorkoli mogli biti povezani z izdajstvom. Vendar se je Golobu upiralo tudi to, da so tako občutljivo zadevo skušali reševati pred toliko ljudmi. Oglasil se je in svoje misli končal v še večji negotovosti:

— Če je črna ovca med nami, se mora kmalu pokazati. Filip je nedavno napovedal spet nekaj aretacij, in če bo to res, se bo prav kmalu zgodilo. A še enkrat rečem, da mi takle posvet ni prav nič všeč, pa si potem mislite kar hočete!

Filip, ki je dotlej molčal, je zdaj spregovoril:

— Golob ima prav. Če je volja med nami, ga takle

prav gotovo ne bomo odkrili. Obveščevalno delo ni kar si bodi. Zato — po dva in dva!

Medtem se je tako stemnilo, da ni bilo mogoče videti niti sosedovega obraza. Prepoznávali so se le po glasovih. Takoj nato je zagrmelo in ulil se je močan dež.

Možje so skočili pod Golobov kozolec, ki se je na začetku širil v prijazno lopo. Nihče jih ni nadlegoval, zato so se menili naprej o vsem, kar jih je še vznemirjalo. A kakorkoli se je kdo hotel zavrovati ali se odtegovati nevarnostim, mu Gorski ni popustil.

Nazadnje jim je razdelil še šop ciklostiranih letakov in časopisov, ki jih je imel v napeti torbici.

— Takim, ki jim lahko upate, razdelite še te papirje, ti pa naj jih dajo naprej. Se vedno nam jih primanjuje. Vendar naj vsak ukrepa po svoje, saj poznate ljudi. Poglavitno je, da pridobite čimveč ljudi. Pomislite, kako bi bilo, če bi jutri vaši sinovi in bratje morali točiti proti našim zaveznikom. To bi bilo skoraj isto, kot bi streljali proti vam.

Zjutraj je bil spet lep in miren dan. Nikjer sledu o partizanih ali Nemcih. Vse je kazalo, da se je vojska za nekaj časa preselila daleč stran.

Prihodnji večer pa je bilo pri Golobu spet vse živo. Hiša je bila obkoljena, vsaj videti je bilo tako. Po grmovju in med drevjem so bili postaknjeni policisti, partizana pa nikjer nobenega, le Aleš, ki je nekaj takega pričakoval, se jim je umaknil in se skril v pripravljeno luknjo, ki jo je vrtil v seno na Golobovi lopi. Filip bi tudi rad opazoval vso zadevo, pa ta večer ni smel biti v bližini. Tudi samemu se je zdelo tako pametneje. Sicer pa je bilo vse skupaj brez pomena, kajti Aleš je sestanek prenaprogo prestavil na prejšnji večer. Če bi jih večino zasačili, bi bil med tistimi, ki bi nazadnje »ušeli«.

Niti toliko časa mi ni ostalo, da bi poslal novo sporočilo. To bo Aleš še drago plačal, se je jezil Filip. Kaj bo rekel Werner?

Filipova skrb ni bila majhna. Zaradi nocojšnjega poluma je bil lahko slabe volje. Werner in njegovi policisti so se zastoj ubijali in to zaradi njegovega slabega obveščila. Prav od tega podatka si je veliko obetal! V Wernerjevih očeh bi rad postal pomembnejši, kajti zdaj je na tistem telefonatu z Gorskim. Rad bi pokazal, kako tesno je povezan z uporniško organizacijo, in rad bi dobil tudi denar. Za vsakega pripadnika OF najmanj po 50 mark, to pot bi zne-

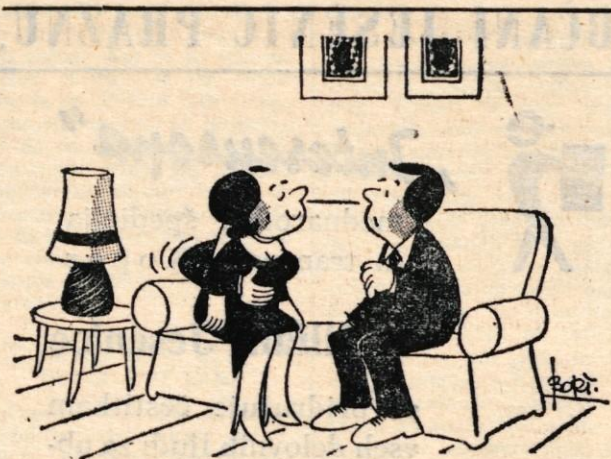
slo vsaj sedemsto petdeset mark. Ob mislih na nagrado za Aleša, ki jo je hotel iztrgati Gorskemur in drugim, pa se mu je kar vrtelo. Gorski mu je bil pravzaprav vse bolj odveč. V tej dolini za dva taka ni prostora ne ljudi. Pa kako prikupno je govoril... Da ne bomo povzročili nepotrebnih žrtev! O, ti falot. Kaj pa je danes potrebno in kaj nepotrebno? Zase je vem. Odstraniti moram vsakogar, ki bi mi bil kakorkoli nevaren. To velja za Aleša in za Gorskega.

Obe strani se pulita za volake. Tekmujejo, kdo jih bo dobil več. Govore pa vse kaj drugega. Padajo na obeh straneh, vprašanje je le, na kateri jih bo več. Meni je vseeno. Nemci bodo še marsikoga poslali na bojišče. Če bodo šli na rusko fronto, jih ne bo ostalo veliko, če bodo pobegnili v gmajno, pa tudi ne. Naj padajo, samo da jih bo na koncu čim manj. A kaj, če bo Werner res kaj znil o meni? Če me bo dal v zobe ljudem. Golob se mi je prejšnji večer zdel ostrejši, kot bi mu prisodil. Govoril je, kot bi streljal vame. Moral sem mu pritrditi, sicer bi me pritiskali tudi drugi. To je Alešovo maslo, hudič. En večer prej! Z njim bo res treba obračunati. Tudi obstrumführer mora to srozati. Če nima drugih načrtov z njim? Pri teh ludeh nikoli ne veš! Toda Nemci so mu delo plačevali in na njihovi strani je bila tudi njegova duša in upanje na lažje življenje, da bo lahko zdržal do konca vojske. Se bo pregrizel? In to tako, da bo zdaj ubil dve muhi hkrati! Aleša in Goloba.

Golob je za tisti večer našel pripravil delo tako, da se je ukvarjal na razsvetljenem dvorišču. Vsak ga je lahko videl že od daleč. Oči, ki so ga naneto ogledovale, niso mogle odkriti nič takega, kar bi vzbujalo sum na kakšen sestanek, kot je bil poučen oficir. Aleš, ki je kuka skozi špranjo v opažu, je ugibal vse mogoče, nazadnje pa ostal pri dveh možnostih. Ali je res tako brezskrben zaradi zveze z Nemci, ali pa je izmed vseh zaupnikov najdražji, najzanežljiviši? A kdo bi to vedel, dokler se ne pokaže še druga znamenja?

Minila je že dobra ura in poveljujoči nemški policistki poročnik je že izgubljal potrpljenje. Izmenjal je misli s prvim podoficirjem.

Da ni tole kmetovo delo okoli hiše le ukana. Ti ljudje so videti okorni, a so tudi potuhneli in zviti. Če so se v kakšni luknji zbrali že trije, jih bomo zdaj presenili!

— Povej mi resnico, Ana: Ali sem edini moški v tvojem življenju?

Protireklama

Ameriška zvezna komisija za trgovino je predložila kongresu ZDA svoje letno poročilo. V njem je med drugim napisano, da so opozorilni napisi o škodljivosti kajenja na cigaretah zavojih prav malo zalegli. Nasprotno. Lani so prodali rekordno število cigaret 540,3 milijarde kosov, kar je za 4,5 milijarde več kot leta 1967. Komisija je ponovila svojo zahtevo, da se v radiu in na televiziji prepove reklamiranje cigaret, priporočila pa jima je, naj v svojih programih namenita več časa propagandi proti kajenju.

Še enkrat — tobak

Znanstveni sodelavci nekega ameriškega instituta so izvedli anketo med 6000 kadilci, da bi odkrili zvezo med kajenjem in okvarami zob. Ugotovili so, da so zobje kadilcev, ki kade več kot petnajst let v mnogo slabšem stanju kot pa zobje nekadilcev. Odkritje je imelo nenavadno reakcijo pri kadilcih: mnogi kadilci, ki že leta mirno kade (čeprav se mnogo govori o zvezi med kajenjem in rakom na pljučih), so se nenadoma odločili, da ne bodo več kadili.

Izjema moderne dobe

Ameriška služba za javno zdravje je sporočila, da sta v zvezni državi New Mexico dva človeka obolela za žlezno kugo, ki je v srednjem veku iztrebila skoraj četrtino prebivalstva na zemlji. Poročajo, da so prvi primeri obolevnosti ozdravili, medtem ko zdravljenje 3-letnega dečka še traja.

Smola pa taka!

Kanadskemu turistu v Mehiki je bilo končno vsega dovolj. V sedmih tednih so mu sedemkrat vlomili v avtomobil. Zato je na svoj avtomobil v španskem jeziku napisal: »Gospodje tatovi, v tem avtomobilu ni več vrednih stvari. Vse so mi že ukradli. To je Mehika«. Zaradi takega napisa na avtomobilu so nesrečnega Kanadčana v Pueblu aretirali ker je žalil Mehičane.

Donosna znamenitost

Med mestecem Santiliana del Mar in špansko vlado je izbruhnil spor zaradi slavne votline Altamire, ki jo je poslikal pračlovek. Do leta 1940 je votlina pripadala mestecu, kasneje jo je prevzela španska vlada. Altamiro letno obišče okoli 125.000 ljudi, ki za obisk plačajo 45.000 dolarjev. Razen tega denar doteka tudi od razglednic, spominkov in podobnega turističnega blaga. Santiliana del Mar ne zahteva samo Altamire nazaj, pač pa tudi ves denar, ki se je za ogled znamenitosti natekel od leta 1940.

Urednikova sporočila

● Z zapisi Andreja Tišlerja o tradiciji tržiškega čevljarstva smo končali. Za zvrhan koš jih je bilo, kar 36-krat smo jim odstopili prostor, ki je v Glasu odmerjen za rubriko Gorenjski kraji in ljudje. Za Tržičane in gotovo tudi za prenekatere druge Glasove bralce je bilo to zanimivo branje, za nekatere tudi koristno.

● Tržič je še danes čevljarstvo, tradicija še živi, čeprav je starega, tradicionalnega čevljarstva še zelo malo. Stroji in industrijska proizvodnja zamenjujeta danes ročno delo ne le v čevljarstvu, ampak tudi povsod drugje. Tovarna čevljev Peko Tržič se je razvila v eno izmed največjih in najkvalitetnejših proizvajalk obutve v Jugoslaviji.

Mar ne bi bilo zanimivo zvedeti in zapisati kaj več o sedanjih čevljarjih za stroji, o njihovem delu v tovarni, zasluzkih, odnosih v kolektivu, kvalifikacijah, o njihovem delu v prostem času, o njihovem življenju doma, v vseh stanovanjih ali novih hišah? Zanimivo bi bilo, če bi se kdo lotil te teme; če bo količjak dobro obdelala, bomo to radi objavili. Ta snov

bi bila zelo primerna za seminarso nalogo kakšnega študenta sociologije, morda celo za diplomsko nalogo. Prepričan sem, da bi tistemu, ki bi se te teme resno lotil, v upravi tovarne Peko dali na voljo vse potrebne podatke: o socialnem položju delavcev, kraju stanovanja, izobrazbi, načinu življenja itd. Dela bi bilo sicer veliko, vendar bi se splačalo. Poudarek bi moral biti na sedanjem stanju, ki pa je tesno povezan s tradicijo, ki torej izhaja iz nekega drugačnega stanja. Razvoj bi bil o treba prikazati, rezultate tega razvoja, vendar ne s tehnološkega vidika, temveč s sociološkega: življenje ljudi v tovarni, doma, na ulici, v prostem času, na izletih, pri zidanju hiš, pri urejanju stanovanj, pri upravljanju podjetja itd.

Če bi se kdo nameraval lotiti te teme, naj se obrne na spodaj podpisanega urednika rubrike Gorenjski kraji in ljudje, ki mu bo rade volje dal podrobnejša navodila in napotke.

● Uredniška mapa še ni prazna; kje pa! Med tem, ko smo objavljali zapise o tržiškem čevljarstvu, se je na-

bralo spet nekaj novega, čeprav je zdaj, poleti, čas tak, da ljudje nimajo časa ali pa se jim ne ljubi pisati. Zanimiv je zvezek, ki smo ga prejeli že pred meseci in ki ima naslov: »Kramljam o starih ljudeh in običajih«. O hiši z domačim imenom »pri Kurvitu« v Gorenji vasi pri Retečah (pošta Skofja Loka) piše Karel Bertonec, doma prav tako iz Gorenje vasi št. 25. Zanimivo, res: med skope zapise o zgodovini neke družine vpleta opise takratnih običajev, poljskih del ipd.

»Pošiljam Vam ta dopis; če ga objavite ali ne, to pa je vaša stvar!« Tako pravi v pripisu Karel Bertonec, naprej pa:

»Ta zapis je popolnoma resničen. Stari ljudje še pomnijo Jereba in njegovo čudsko ter oderuško življenje. Večkrat me je že kdo kaj vprašal o tem in mi izrazil željo, naj bi to kdo zapisal, jaz ali kdo drug. Za Glas kaj napiši, mi včasih kdo reče, a kaj, ko ne objavite...«

Karel Bertonec, vaš dopis bomo objavili. Brez bistvenih sprememb in krajšanj, le kakšno slovnično napako bo treba popraviti. Pa malo bo treba počakati, kakšen mesec še. V uredniški mapi imamo še nekaj dobrih stvari, ki

smo jih prejeli pred vašo pošiljko in za katere smo že obljubili, da jih bomo objavili po tržiškem čevljarstvu.

● Najprej, že v prihodnji številki Glasa, pride na vrsto zanimiv zapis o vasi Grabče blizu Zgornjih Gorij pri Bledu. Poslal nam ga je Franc Krničar, Grabče štev. 14.

● Prejeli smo tudi »Spomine kmečke delavke«. Piše Ivana Drobun iz Cerkelj štev. 100. Zanimivo, neposredno napisano; »Človek je star, delati ne more, pa mu misli uha-jajo v mlada leta,« piše. Nisem pa nič učena, ne vem, ali je prav napisano, pisava tudi ni lepa, ker mi oči nagajajo. Prosim, da bi popravili in spis natiskali v naš časopis.

Bomo, bodite brez skrbi. Kmalu.

● Se nekaj zapisov imamo, ki že dlje čakajo na objavo: od Antona Zormana iz Rodice, od Franceta Kozjeka iz Čačka, od Jožeta Ambrožiča s Poljšice, od Ivana Bogataja iz Godešiča, od Nike Mušič iz Pšate, od Stanka Bučana iz Britofa, od Naceta Cudermana iz Tupalič, od Petra Jaklja iz Kranjske gore in še od katerega. Vse, kar sodi v vsebinski okvir te rubrike in

kar je originalnega, bomo objavili.

● Janez Oman nam je pred časom poslal zapis »O košnji in spraviljanju sena z vomičev«. Pozabil je zapisati, iz katerega kraja je, kje so ti »vomiči«, kako se jim reče po domače, koliko so veliki in še vrsto drugih stvari. Prosim ga, da nam te stvari napiše, ali pa naj samo pošlje točen naslov, da mu bomo lahko pismeno sporočili, kaj bi bilo o tem še treba napisati, potem pa bomo njegov zapis objavili.

● O čem drugim se bomo pa še drugič pogovorili, kaj ne?

Andrej Triler

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV DEL

21

In res je prav tisti popoldan prišla Milena in ona Zofka, na tistem nanjo ljubosumna, ga je prav rada zatajila. Šele ko je odšla Rohrmannca (tako je v mislih imenovala Rohrmannovo gospodično), je odklenila sobo, da bi Janezu povedala, kdo ga je iskal, a on je kakor vročičen planil od mize proti njej in jo začel riniti iz sobe: »Pusti me, Zofka... Pojdi... Veš, smrt, prava strašna smrt je pri meni. Smrt v generalni uniformi, s perjanico na glavi... Pogovarjam se z njo, pogovarjam,« je sopal, ona pa ga je gledala z grozo in s strahom, prepričana, da je zblaznel, pa je prav tedaj — bilo je pred dvema letoma — pisal »Gospoda stotnika«.

»Da da, takrat je še pisal. In pisal je še lani,« razmišlja Zofka in strmi na »Podobe iz sanj«, ki jih ji je poklonil ob izidu. Se ga vidi, kako je prišel in ji rekel, da je to prvi izvod, k ga je dobil, in da ga prinaša njej, potem pa na prvo stran (Zofka seže po knjigi in jo odpre) napisal: Prijateljici Zofki Resnikovi — Ivan Cankar — 20. dec. 1917 »O bog, čez sedem dni bo natančno eno leto,« strmi Zofka na Janezovo lepo pisavo. Takrat bi nikoli ne pomislila, da Janeza čez leto dni ne bo več. »Nesrečni Janez,« Zofka obrne list in pogled ji zdrsi po tiskanih vrsticah, dokler se ji ne ustavi ob stavku:

»Mnogokdaj se zgodi človeku, da je že odprl duri v zadnji hram, da stoji že vrhu zadnjih stopnic in gleda v samo dno, ki še nikomur ni bilo očitno; predzrna je ta misel in malodušna obenem, znamenje utrujenosti, senca tiste mrzle bele roke, ki ga nekoč usmiljeno poboja po licih. Trenutki, ko morda komaj zavedni, ko si malodušen zaženi te usmiljene roke »Tukaj je konec, odpočijem si,« pravi — in glej, še so

tam stopnice, še so tam duri, še v skrivnost... vzdigni se, pojdi, ne odlašaj! »Tukaj je dno!« praviš, »zdaj bo vse razodeto!« — pa glej tam, glej stopnice vstani, spusti se v globočino, v noč! Iz dna prav iz dna bi se rad izpovedal, iz dna zaklical naglas ljudem, da bi slišali na svoja ušesa in videli na svoje oči — ali poslednjega dna ne, zadnje, za vselej odrešilne besede ni, še nihče ni slišal, še nihče je ni izpregovoril; VSE JE ZGOLJ BLODNJA IN POT, je brezkončno romanje po tihih katakombah sreč...»

Zofka strmi v te besede večnega romarja za resnico, človeško dobroto in lepoto. Zdaj ga ni več. Mrtev je.

— Janez, ali boš šel za mojim pogrebom? mu je rekla nekoč, pa jo je zavrnil:

— Kaj šel! Tisto na že ne! Pač pa bi potem, ko bi pogrebci odšli, prišel k tvojemu grobu in bi se čisto na samem pogovorila.

In ko mu je rekla, da bi bila rada pokopana ne pri Sv. Križu, marveč na kakem samotnem vaškem pokopališču, jo je prekinil in se prešerno zasmejal:

Ti na vaškem pokopališču a jaz — ali veš, kje bi bil jaz najraje pokopan? — Prav gotovo na domačem vrhniškem pokopališču. — je rekla, on pa ji je pokazal figo:

Ne, nikoli, pač pa na vrhu Šmarne gore, pa do komele pa je moel roko iz groba in kazal ljubljanskim mogočnikom takole, vidiš, takole figo.

Tako ji je rekel in stiskal pest kakor na fotografiji, ki ji jo je poklonil letos za Veliko noč, tole fotografijo ki jo ima prav v tej knjigi in na kateri se je podpisal: Zofki Resnikovi za Veliko noč 1918 — Ivan Cankar.

To je bilo le malo prej, preden je nokam odšel in ga ni videla, dokler se ni konec aprila zopet nenadoma pojavil in ji povedal, da se je pravkar vrnil iz Trsta.

— Ho, skoro bi nagovoril neko žensko s tvojim imenom. Bila ti je skoro na las podobna. Visoko frizuro je imela kakor ti. Zares iste oči, ista frizura, — je govoril in jo gledal, kakor bi jo primerjal s tisto neznanko v Trstu, ki mu je tako živo ostala v spominu.

— Pa ne da bi ji bilo celo ime kakor meni, — mu ni verjela.

— Ne verjameš mi. V očeh ti vidim. Pa je bila vendarle res resnična tvoja dvojnica. Prav tako lepa. Prav tako mikavna.

— Le da ji nisi rekel lutka kakor meni pred osmimi leti ob našem prvem srečanju, — je rekla, a ji je bilo takoj žal, da ga je spomnila na srečanje v točilnici Ilirija, kjer je bila pred osmimi leti v službi, saj je Janez vselej zardel, kadar ga je spomnila na tisti večer, ko so ga v staro točilnico v Kolodvorski ulici pripeljali stalni obiskovalci kipar Peruzzi, pesnik Golar in pisatelj Pugelj.

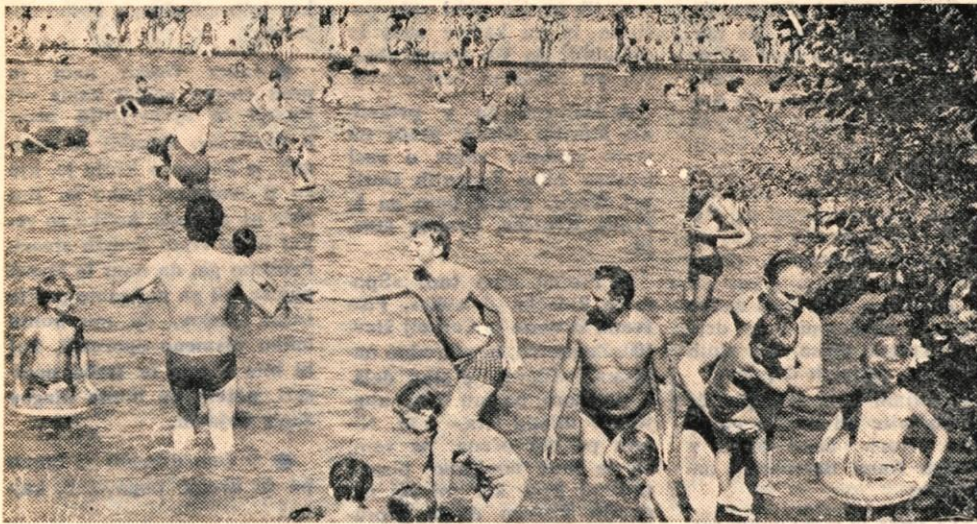
— Takrat ti še nisem videl v dušo. Mislim sem si samo: lepa frfrica, ki jo obletavajo metulji in ki ji je kakor sleherni povprečni ženski všeč, da jo občudujejo. Pa nisi bila ne frfrica ne povprečna ženska, ki ima namesto srečanja računalo. Ti pa imaš srce, Zofka, dobro čuteče srce. Vselej si ga imela. Zato pozabi hudo besedo, ki je bila samo na jeziku, a v srcu ne.

— Nisem ti zamerila, samo delala sem se.

— Mene pa je vseeno bolelo. Lepa je, Lepa punčka, sem si govoril. In že tisti hip me je bilo sram, ker sem ti rekel tisto besedo. Kolikokrat sem bil že v Kolodvorski ulici na poti proti točilnici, pa sem šel vselej mimo v bojazni, da bi me tvoj prezir ne ranil še bolj.

Tako ji je rekel aprila, ona pa mu je zaupala, da je šla že leto dni po njenem prvem srečanju na Dunaj in prodajala tobak v neki trafiki, včasih pa so jo mladi Cankarjevi znanci, ki so ga častili bolj kot boga, povabili v kavarno »Beethoven«. Toda njega ni nikoli srečala. Minilo je celih šest let, ko ga je zopet zagledala. Takrat je imela za seboj tri leta Dunaja, odkoder se je nekaj mesecev pred izbruhom vojne vrnila in poleti najela kočvo v Kamniški Bistrici, kamor je rad zahajal njen stari znanec Cvetko Golar, pa tudi slikar Fran Klemenčič in drugi. Potem je delala v Tičarjevi papirnici v Ljubljani, za Novo leto pa je našla delo v hotelu »Union« kot blagajničarka v kuhinji, a ji je sedenje za blagajničarskim pultom presedalo in je raje postala zopet natakarka.

— V Ročah, kjer sem predlanskim zagledala tudi tebe. Prvič po šestih letih, — je rekla, on pa ji je dejal, da ji je mlada žena, ki jo je srečal na sedežu stanke v Trstu in se z njo pogovarjal, tudi po tej strani podobna.

Minulo nedejjo je bilo na škofjeloškem kopališču ob Poljanščici komaj dovolj prostora za vse osvežitve željne kopalce od blizu in daleč. — Foto: F. Perdan

Invazija turistov, natrpane plaže...

Pasji dnevi so tu. Po strah vzbujačem, krmežljavem juniju je tropska vročina zadnjih štirinajst dni prignala na jadransko obalo armade turistov, napolnila hotele, motele, privatne sobe ter vrnila samozavest turističnim

ter gostinskim delavcem. Nihče točno ne ve, koliko domačih in tujih gostov se ta hip drenja vzdolž peščin in sipin Jadranskega morja. Makarska riviera je posuta s približno 30 tisoč kopalci, s Krka pa javljajo, da so na otoku minuli teden našli prek 7000 avtomobilov. Kaj bo šele avgusta? Strokovnjaki v prihodnjem mesecu pričakujejo okrog 2 milijona 200 tisoč novih gostov, od tega več kot polovico tujcev. Celo napovedi največjih optimistov, tistih, ki so govorili, da utegne letošnji obisk v primerjavi s lanskim narasti za 15 odstotkov, so bile preskromne.

In kako je na Gorenjskem? Bleda skoraj ni moč prepoznati. Spremenil se je v eno samo mravljišče golih teles. Hoteli so nabito polni. Celo Kranjska gora je do kraja zasedena, zaman bi tamkaj iskali pristo sobo. Podobno je na Šočku, v Bohinju, na Jezerskem in še kje. Samo v Škofji Loki, ob Poljanščici, smo minulo nedeljo našli približno 2000 kopalcev. Prišli so od vsehovsod, iz Ljubljane, Kranja, z vse Gorenjske in se pomešali med domačine ter tujce, ki jih letos tod ne manjka. Podobno sliko lahko vidite na obalah bolj čiste, vendar nekoliko hladnejše Selšice, ki pa je te dni prav tako preokročila 20 stopinj Celzija. Bregovi Sore tja do Medvoda so vsak dan posuti z avtomobili najrazličnejših registracij, nanje smo naleteli na najbolj skritih mestih, kamor doslej še ni prodrla »kolo« civilizacije.

Lani je turizem Jugoslaviji navrgel 230 milijonov dolarjev deviz. Kolikšna bo ta številka letos? Zmerni optimisti govorijo o 300 milijonih. Takšne invazije naša dežela od zadnje vojne sem še ni doživela.

I. G.

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

21

Razen tega je bilo treba bankovce še presvetliti in preveriti vodne znake in poiskati morebitne napake.

To smo delali z vso natančnostjo, da bi bilo čim manj uporabnih bankovcev in da bi se naše delo čim bolj zavleklo. Od leta 1944 pravzaprav nisem imel več opravka s funti. Mi jetniki smo si prizadevali samo to, da bi se vsa zadeva kar se da zavlekla. Zadnje dni vojne so nas odveli v Ebensee, kjer bi morali biti likvidirani, a smo prišli tri ure prepozno. 5. maja so nas osvobodili Američani.

Nekdanji jetnik, znani češki karikaturist Leo Haas, je prišel v ponarejevalno skupino iz koncentracijskega taborišča Auschwitz. Še vsega se dobro spominja in je pod prisego izpovedal naslednje:

»Sredi leta 1944 sem prišel kot jetnik praškega gestapa zaradi hujskaške propagande v getu Theresienstadt in v tujini v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer so mi vtežovali številko 199885. Kmalu po prihodu sem bil zaradi označbe mojega poklica 'umetniški slikar' dodeljen izbirni komandi dr. Mengeleja. Tam sem dobil za koncentracijsko taborišče zelo nenavadno zaposlitev. Esesovski stražniki so mi v tako imenovani grafični sobi, kjer so izdelovali statistične grafike in diagrame za dr. Mengeleja, predložili različne stare ilustrirane časopise kot Jugend in Westermanns Monatshefte, izbrali neko sliko in mi naročili, naj jo čim bolj verno prerisem. V svoji naivnosti, ki me kljub dolgemu zaporu še ni zapustila, sem sliko po svojem lastnem okusu popopolnoma na novo zasnoval. Nato sem jih dobil s svojim umotvorom okoli ušes in sem moral — pod pretnjo, da me vtaknejo v celico — znova na delo. To pot natančno po predlogi.

Tako je torej bilo moje delo v Auschwitzu. Čez dober mesec sem prišel s posebnim transportom obenem s sedmimi drugimi jetniki v KZ Sachsenhausen. Spominjam se še nekaterih jetnikov: nekega slikarja iz Prage, ki se je pisal Jilovsky, ter slikarja z imenom Jean Lental, ki je svoj čas zbežal iz Dunaja v Pariz in so ga tam prijeli. Imen drugih se ne spominjam več. Med njimi so bili tudi Belgijci in Jugoslavlani, predvsem cinkografi in kemigrafi, skratka sami tiskarski delavci. V Sachsenhausnu v bloku 18/19 sem spoznal, zakaj so mi dali v Auschwitzu tako delo! To je bil neke vrste sprejemni izpit, ki sem ga pod komando dr. Mengeleja moral opraviti, da bi lahko prišel v ponarejevalsko skupino. Poročal sem nekoliko bolj podrobno, da bi opisal grozljivo delovanje tega birokratskega stroja in pokazal, kakšen pomen je vodstvo SS očitno pripisovalo temu podjetju. Za ta smrti zapisani oddelek so z veliko skrbjo iskali po vseh koncentracijskih taboriščih ljudi, ki so se jim zdeli prikladni. To pa ni bilo tako lahko, kajti razen enega ni bilo med nami nobenega poklicnega ponarejevalca, torej nobenega z zelenim trikotnikom. Grozljiv je tudi sadizem, s katerim so za ta ponižujoči posel izbrali ravno politične jetnike. Grozljiva je bila prav tako strahotna preciznost te tiskalnice za bankovce in ljudi. Zločinski pa je bil postopek z bolnimi jetniki. Nikoli ne bom pozabil, s kakšno cinično zvijačo so npr. odpeljali našega tovariša Sukiennika, ki se ni nikoli več vrnil. Skoraj na enak način so pozneje odpravili našega ljubelega Susmanna, dunajskega fjakarja, preprosteke človeka, ki je bil kljub svoji bolezni vedno optimistično razpoložen in poln humorja. Oba so pobili kot nekoristna jedca. Oba sta bila bolna, kar sta tudi sama vedela. Toda bila sta z nami vred prepričana, da bi lahko ozdravela.

SS-sturmabführer Krüger je iz koncentracijskega taborišča Auschwitz privlekel v Sachsenhausen med drugimi tudi dva in dvajsetletnega židovskega jetnika Edela. Peter Edel je po svoji osvoboditvi poročal o teh strašnih mesecih tole:

»Prebivalci bloka 19 v koncentracijskem taborišču Sachsenhausen so bili smrtni odred, na milost in nemilost SS izročeno brezpravno orodje. Obsojeni na molk in končno tudi na večni molk, so morali po naročilu države ponarejati tuj denar, ne da bi se bili, razen ene same sramotne izjeme, kdajkoli prej s tem pečali. To 'podjetje' je začelo delovati avgusta 1942 v baraki št. 19. Decembra istega leta se je naše število povečalo na 28. To so bili bedni sestradni židje, določeni za plinske celice, ki so jih poiskali na različnih zbornih mestih številnih koncentracijskih taborišč. Nihče ni vedel kakšno delo ga čaka. Pripovedovali so jim nekaj o tiskanju knjig in poizvedovali o njihovi tiskarski, graverski itd. učni dobi in sposobnosti. Potem so jih poslali na pot, kolikor je bilo potrebno, to se pravi, če niso bili sami iz Sachsenhausna.

DELO BO V KRA TKEM IZSLO PRI ZALOZBI BOREC

ODDELEK ZA ZDRAVILNA
ZELIŠČA NOVO MESTO
**Nabiralcem
zdravilnih
zelišč**

**SPOROČAMO, DA ODKUPUJEMO LETOS
NAD 100 VRST RAZNIH ZDRAVILNIH
ZELIŠČ**

Na vašo željo vam pošljemo cenik.

Odkupujemo tudi SUHE GOBE in SUHE LISIČKE, ki jih prevzemamo po kvalitetah in po najvišji dnevni ceni. LEPSE BLAGO — VIŠJA CENA!

Poleg plačila za oddano blago zahtevajte za vsakih zasluženih 50 dinarjev (5000 starih dinarjev) še nagradni kupon, s katerim boste soudeleženi pri VELIKEM NAGRADNEM ŽREBANJU 23. 11. 1969. Glavni dobitnik je AVTO ZASTAVA 750. Razen tega vas čaka še 199 bogatih nagrad!

Čim več nagradnih kuponov boste zbrali do 31. oktobra 1969, tem večja je možnost, da postanete srečni dobitnik lepih nagrad.

V krajih, kjer kmetijske zadrage ne odkupujejo zdravilnih zelišč za našo tovarno, VABI MO K SODELOVANJU AGILNE ORGANIZATORJE za nabiranje in odkup zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev.

Dobro organizirano nabiranje zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev vam nudi ugoden zaslužek.

Za vsa pojasnila in navodila se obračajte direktno na naslov:

KRKA, tovarna zdravil, oddelek za zdravilna zelišča, Novo mesto, Novi trg 9, telefon 21-304

Engineering je verjetno najmlajše podjetje v občini Kranj. Osnovano je bilo leta 1966, sam naziv pa naj bi simboliziral osnovni koncept podjetja.

Delovna skupnost podjetja si prizadeva osvojiti sodobno organizacijo raziskave in obdelave tržišča ter nuditi strankam-investitorjem kompletne objekte iz svojega programa na principu »ključ v roke«. Pri tej vrsti organizacije je bistven poudarek na strokovno močnem kadru, ki je kos inalogam, s katerimi se srečuje, na drugi strani pa na dobro organizirani mreži kooperantov — dobaviteljev raznih vrst opreme, ki morajo biti tudi medsebojno sinhronizirani do te mere, da so skupno sposobni nuditi objekt, ki mora biti kvalitetno in funkcionalno enoten in solidno izveden.

Osnovni program podjetja je orientiran v dve glavni smeri, in sicer:

- v obdelavo kompleksnega področja vod, pri čemer je najbolj zanimivo področje zaščite voda in čiščenje odpadkov (industrijskih in komunalnih),

- v obdelavo področja površinske zaščite industrijskih proizvodov, kjer dominira program galvanske obdelave polfinalnih in finalnih izdelkov ter program lakirniške obdelave le-teh.

Poleg obeh glavnih smeri obdeluje podjetje tudi vprašanja internega transporta v raznih industrijskih panogah (težji transport) in razne vrste ventilacij za različne potrebe, zlasti v industriji.

Področje zaščite in čiščenja vod je pri nas še relativno mlada dejavnost, saj se tem problemom do pred nedavnim ni posvečala skoraj nobena pozornost. Šele s Temeljnim zakonom o vodah smo dobili predpis, ki obvezuje uporabnike in povzročitelje onesnaženja vod k zaščiti oziroma čiščenju.

Strokovni kadri podjetja so se in se še srečujejo s problemi in težavami bodisi v tehnološkem predvsem pa tudi v izvedbenem pogledu, saj so problemi dovolj komplicirani, izkušnje pa še ni dovolj. Kljub temu pa smo uspeli osvojiti nekatere zelo zanimive tehnologije in postavljeni objekti predstavljajo že kar lepe izkušnje in nagrado za prizadevanja.

Z razvojem turizma se kažejo zelo velike potrebe po izgradnji infrastrukturnih objektov na celotnem za turizem interesantnem področju. Zato mi naključje, da se je podjetje v zadnjem času srečalo z zahtevnimi nalogami preskrbe s pitno vodo v Dalmaciji, skladno s tem pa z zaščito obale pred odpadnimi vodami. Z naraščajočim turizmom se namreč vedno bolj akutno zastavlja vprašanje pitne vode, z večjo porabo le-te pa zaščita morske obale pred onesnago — fekalijami iz turistično gostinskih objektov, katerih gradnja je v nepričakovanem razmahu.

Naše podjetje se je prav tu spustilo v oranje ledine. Pred strokovnim kadrom podjetja sta se torej postavila problema:

- prvič: s sodobnimi rešitvami in elastično organizaci-

jo zagotovitvi tem področjem v čim krajšem času pitno vodo,

- drugič: rešiti problem fekalnih odpadkov do tiste stopnje, ko jih je možno brez neželjenih posledic odvajati v recipient — morje.

Trenutno je sredi izgradnje objekt s kapaciteto 280 l/s, ki bo preskrboval s pitno vodo makarsko riviero. Investitor objekta je Fond za izgradnjo regionalnega vodovoda Makarskega primora s sedežem v Makarski.

V izgradnji tega objekta sodeluje več domačih podjetij; gradbena dela izvaja gradbeno podjetje Melioracija iz Splita, del opreme dobavlja Litostroj, del Kovinski obratni rudnika Senovo, električne instalacije dobavlja in montira Elektrotehnično podjetje iz Kranja, nekateri kritični deli opreme pa so uvoženi.

Objekt je lociran na projektiran tako, da bo zmogel v drugi fazi izgradnje še nadaljnjih 280 l/s pitne vode.

Velik uspeh je doseglo podjetje prav te dni, ko je bila podpisana pogodba z investitorji Omiš in Brač za izgradnjo regionalnega vodovoda omiškega in braškega primorja. Kapaciteta tega objekta je 200 l/s pitne vode, ki bo napeljana po podmorskem cevovodu oskrbovala otok Brač.

Tretji velik objekt, ki je v zaključni fazi izgradnje, je komunalna čistilna naprava za čiščenje odpadnih vod mesta Valjeva in bližnje okolice. Naprava je projektirana po sodobnih načelih in predvideva v tehnološkem proce-

su ustvarjanje in zbiranje metana, ki naj bi v poznejši fazi rabil kot pogonsko gorivo za instalirane agregate.

Najvidnejši uspeh na področju površinske zaščite je postavitev polavtomatske naprave lastne konstrukcije in izvedbe v Tovarni avtomobilskih motorjev 21 MAJ v Rakovici pri Beogradu.

Poleg teh največjih objektov, ki jih je podjetje zgradilo oziroma so v gradnji, je delovni kolektiv postavil še celo vrsto manjših galvanskih in lakirniških naprav, ventilacij, raznih transporterjev in čistilnih naprav zlasti za galvanske odpadne vode. Kljub doseženim rezultatom v preteklih treh letih obstoja, se kolektiv zaveda, da bo potrebno vložiti še mnogo naporov, da bi se še bolj afirmiral in si s tem zagotovilo tudi v daljši perspektivi dovolj dela.

Resnejši problem, ki se postavlja pred kolektiv, je pomanjkanje strokovnih kadrov, zato si bomo v bližnji bodočnosti morali prizadevati poiskati in angažirati nove strokovnjake, ki se bodo vključili v delo podjetja in prispevali k ustvaritvi začrtanih ciljev.

Engineering Kranj

KRANJ

Za občinski praznik predstavljamo

Kranjski LIK je mlado podjetje. Nastalo je 1963. leta z združitvijo takratne Rolete in Lesnoindustrijskega podjetja iz Preddvora. Le-to pa je združevalo še žagi v Britofu in Cerkljah.

Danes ima podjetje 223 zaposlenih. Ker so povečali proizvodnjo, to ni veliko. Triindvajset od teh so jih sprejeli letos. To so večinoma mladi delavci. Sploh se je struktura zaposlenih v zadnjih šestih letih bistveno popravila. V času, ko je podjetje nastalo, ni bilo niti enega zaposlenega z višjo ali visoko izobrazbo. Danes je slika povsem drugačna. Polovica zaposlenih je kvalificirana, visokošolski kader pa je še mlad, kar daje podjetju zagotovila za uspešen razvoj.

Podjetje ima tri obrate. V Preddvoru, Kranju in Cerkljah. Najmočnejši obrat je v Preddvoru, kjer je že približno tri četrtine celotne proizvodnje in 50 odstotkov zaposlenih. V Kranju izdelujejo predvsem finalne proizvode, v Cerkljah pa je žaga,

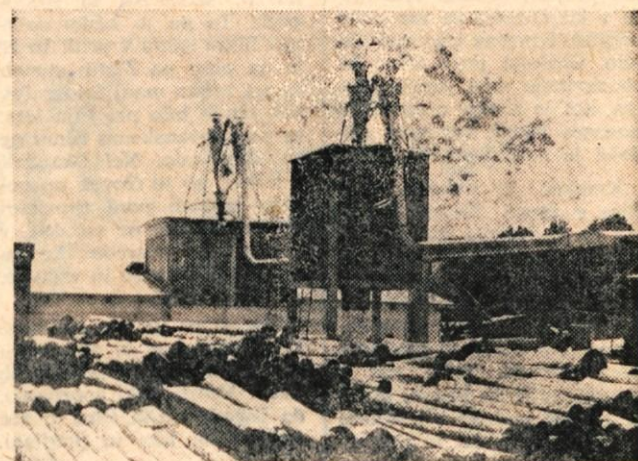
ki se ukvarja z uslužnostnim zaganjem lesa. Dolgoletna želja kolektiva je, da se proizvodnja prenese na eno mesto, to je Preddvor. Storili so že prve korake. Pred leti so tja preselili roletarske in ključavničarske delavnice. Letos pa so v Preddvoru usposobili nove proizvodne prostore, tako da so prenesli še proizvodnjo zaves in drvo-nitke.

Njihova proizvodnja sloni na treh osnovnih dejavnostih. Izdelovanje rolet, drobnega kosovnega pohištva, žaganelega lesa, zabojev in ladijskega poda. Primarna predelava lesa iz leta v leto pada in se večja odstotek finaliziranih proizvodov, kar pomeni tudi specializacijo podjetja. Tako je že letos proizvodnja rolet in drobnega kosovnega pohištva presegla mejo 70% odstotkov celotne proizvodnje, predvidevajo pa, da se bo ta oddelek še povečal. Drobnega kosovnega pohištva tudi izvažajo na konvertibilno tržišče (televizijske mizice, omarice in regale).

Zaslужki delavcev so se popravili posebno letos, ko so sprejeli nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. V njem je pomembna postavka, da minimalni zaslužek posameznika ne sme biti pod 600 novimi dinarji. V prvem polletju pa je povprečni osebni dohodek znašal 970 dinarjev.

Letos se bo celotni dohodek podjetja približal 20 milijonom dinarjev. S tem je podjetje skoraj doseglo mejo, katero je moč doseči v obstoječih razmerah. V prihodnosti pa bo vsako povečanje zahtevalo večja vlaganja.

J. K.

Nova sušilnica Lesne industrije Kranj v Preddvoru

LIK
lesna
indu-
strija
Kranj

16. festival jugoslovanskega filma — Pulj

Škandali? Zvezde? Filmi!

In tako se je začelo! Z ognjemetom, s sprejemom, z zdravicami, z željami, da bi vse uspelo in s skepo. Skopso, da je naš film obstal, kjer je bil, da so dnevi njegove slave že pri kraju in da se bo to pot zgodilo veliko manj vznemirljivih stvari, kot prejšnja leta.

Pulj leta 1969. Človeku, ki že nekaj let spremlja festival se zdi, da je vnema v ljudeh, ki je dajala razpoloženjski ton festivalnim dnevom nekako pošla, da je vse skupaj veliko manj bučno in da se okoli festivala ne dogaja nič posebnega, nič takega, kar bi mogel še posebej zabeležiti in zapisati z velikimi črkami v naslov.

Zvezdel? Jugoslovanski film jih je imel. Zdaj pa se zdi da velikih »zvezd« ni več. Milena Dravić ne snema več toliko, kot je pred leti. Ljubša Samardžić to pot sploh ni prišel na otvoritev festivala, le Bata Živojinović je še vedno v središču pozornosti tako publike, kot tudi tistih, ki že zdaj iščejo igralce za filme, ki jih nameravajo posneti v naslednji sezoni.

Tudi Antona Martija, ki je lani prišel in režiral otvoritev festivala, letos ni bilo, pa čeprav je lani zatrjeval, da mu bodo letos dali na voljo veliko denarja, da bo lahko otvoritev takšna, kot jo on zna pripraviti — v velikem stilu. No, letos ga ni bilo in nemara je celo boljše tako. Kot vsa prejšnja leta Puljskega festivala, se je festival pričel dokaj skromno, z nekaj uvodnimi besedami in filmom z narodno-osvobodilno tematiko. Hajrudin Krvavac, ki je lani pripeljal v Pulj. Diverzante, se je tudi to pot odločil, da bo posnel film poln akcije in dramaturških preobratov. Njegovemu filmu je pripadla čast, da se pojavi prvi med tridesetimi, ki letos povsem uradno sodelujejo v konkurenci za vse vrste nagrad. Krvavac ima rad akcijo. Gledalci prav tako! In sodelovanje med junaki Mosta, kot je naslov njegovemu novemu filmu, ter med gledalci je bilo uspešno.

Krvavac je pokazal svoj film v areni. Živojinović pa v dvorani doma JNA. Palovića nemara ni treba še posebej predstavljati (Ko bom mrtev in bel, Prebujanje podgan) je s filmom Zaseda nanovo razkril svoj svet pred gledalci. Tako, kot v svojih prejšnjih filmih, je tudi to pot posegel v posebno okolico, med ljudi, ki živijo nekakšno elementarno življenje, polno banalnih in tudi pov-

sem tragičnih in usodnih situacij. Pavlović je družbeni kritik, je avtor socialnih filmov in avtor, ki prizadeto spremlja današnji in pretekli dan družbe v kateri se je rodil in v kateri živi.

Ostali trije filmi, ki smo jih videli doslej, pričajo predvsem v prid ugotovitvi, da je odločitev sveta festivala, da sodelujejo v konkurenci za nagrade prav vsi filmi, ki so zagledali »luč sveta« v preteklem letu sporna, predvsem zato, kem moramo spremljevalci festivala videti prav vse, kar sodi in ne sodi in v kateri živi.

Kokanj Bakonjac je s svojim filmom Zazidani, (z Ljubom Tadićem v glavni vlogi) ostal pri komornem načinu svojega filmskega pripovedovanja. Zazidani je film, ki je pravzaprav drugi del filma Pred resnico, ki ga je Bakonjac lani pokazal v Areni.

Vlado Pavlović je posnel spektakel pod naslovom Oseka o dogodkih Užiške republike, film, poln kostumov in dramaturške zmedenosti!

V ponedeljek dopoldne pa je v festivalni dvorani prikazal svoj film Želimir Žilnik. O njem bomo še poročali.

Tako. Festival se je začel. Dvanajst debitantov-režiserjev, trideset filmov, več kot sto novinarjev, petdeset gostov in desetisočglava množica v areni! Pa tudi vročina in pripekajoče sonce! To so zunanje značilnosti festivala. Pomembnejše je seveda tisto, kar se dogaja pred gledalci na platnu. In marsikaj se bo skoraj gotovo še zgodilo. Marsikaj, kar bo vzburkalo pri navidez povsem hladnih in vsega vajenih ljudeh, ki s kritičnim očesom slede posameznim filmom in pijejo pivo.

Zvezde! V resnici se zdi, da so zdaj zvezde festivala režiserji, scenaristi in scenografi! To pa je lahko našemu filmu samo v prid! In če je na plaži na Zlatih stenah to pot veliko manj fotografov kot jih je bilo prejšnja leta, to jugoslovanskemu filmu ne bo škodovalo. Ne! Škandali v tednu, ko je človek primoran, da sedi pred filmskim platnom osem ur na dan, v resnici niso potrebni. Le zamglili bi ozračje in vzdrušje, ki zdaj vlada.

Morda pa je za kulisami kaj skrito, kar bi nenadoma planilo na dan v prihodnjih dneh. Morda celo spoznamo, da jugoslovanski film ni več kar je bil lani in predlani. Morda...

Božo Sprajc

Milijon prodanih plošč ni kar tako

Lojze Slak o sebi in svojem ansamblu

Slaki. Kdo jih ne pozna? Prepričan sem, da bi težko našli Slovenca, ki še ni slišal zanje, ki mu srce ob poslušanju kakšne izmed njihovih melodij ni še nikdar zaigralo. Mnogo navdušenih pristašev imajo tudi v sosednjih republikah in celo onkraj meja Jugoslavije. Že celih pet let sodijo plošče, s katerih ovitkov se smeje gruča fantov v pisanih narodnih nošah, med najbolj iskano tovrstno blago. Kupujejo jih stari in mladi, revni in premožni, kmetje, delavci, gospodinjice, zdravniki, inženirji ter ministri. A vendar smo ob novici, da je ansambel Lojzeta Slaka nedavno tega prejel Zlato ptico, kar malce osupnili. Kako tudi ne! Zlato ptico, priznanje, ki ga Jugoton podeljuje za milijon prodanih plošč, so namreč doslej osvojile le redke vokalno-instrumentalne skupine ali posamezniki. »Slakova družčina« je s tem postala — če ne upoštevamo Aysenikov — daleč najuspešnejši slovenski izvajalec narodno zabavne glasbe.

»Čemu pripisujete skoraj meteorski uspeh ansambla, Lojze? Ste morda odkrili skrit recept za osvajanje množic?« je bilo prvo, kar sem hotel zvedeti od ustanovitelja Slakov. Sedela sva za mizo v dnevni sobi njegovega stanovanja sredi Šiške, cukala opojni cviček, ki so mu ga pripeljali naravnost iz Gadove peči in kramljala.

»Recept? Nikakršnega recepta ni. Uspeli smo, ker smo znali zadeti najbolj bistvene značilnosti narodne glasbe. Posrečilo se nam je ujeti melodijo starih ljudskih pesmi in jo vnesti v nove skladbe. Ja, to pa zveni tako domače, pravijo ljudje — in so navdušeni. Seveda je bilo treba mnogo vaje, mnogo truda. Garali smo, garamo in še bomo morali garati, kajti le s trdim delom se

obdržiš,« je odgovoril moj sobesednik ter pristavil: »Trio Lojzeta Slaka sem osnoval leta 1964, naslednjo sezono pa smo pritegnili še Fante s Praprotna. Le-ti so danes praktično del ansambla. Mnogo so pripomogli k uspehu. Njihov način petja nam izredno ustreza, znajo se prilagoditi in razumejo bistvo narodnih pesmi.«

Slaki so prvič zablesteli pred leti, na Gorenjskem sejmu v Kranju in kasneje na tekmovalju ansamblov na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Potem je šla njihova pot naglo navzgor. Prvo srebrno ploščo (50.000 prodanih izvodov) so osvojili spomladi 1966, in sicer z melodijo V domači vasici, kmalu nato drugo — za pesem Kadar pa mim hišce grem, ter jeseni 1967 tretjo (Sinko, ne sprašuj).

»Se vedno gredo dobro v denar,« je povedal Lojze. »Prav gotovo bodo dosegle številko 100.000.«

Največje priznanje, Zlato ptico za milijon vseh doslej prodanih plošč — doma in v tujini — so prejeli 26. junija, na deveti rojstni dan Lojzeta Slaka, Niko Zlobko, Franci Sever, Andrej Bergant, Jože Šifrer, Janez Habjan, Janez Kalan in Janez Dolenc.

I. Guzelj

Letovanje tabornikov škofjeloške občine

Občinski odbor ZTOB Škofja Loka je kot prejšnja leta tudi letos organiziral štirinajstdnevna taborjenja v Fažani pri Pulju. Zanimanje za taborjenje je bilo tako veliko, da smo morali organizirati kar tri izmene. Prva, v kateri so bili najmlajši, to so »medvedki« in »čebelice«, se je že vrnila, v naslednjih dveh izmenah pa bodo taborili starejši taborniki in drugi občani. Prvi teden so imeli mladi taborniki tekmovalje v najrazličnejših športnih disciplinah, nato so sledila tekmovalja še z drugimi tabori, zadnjih sedem dni pa so otroci prebili v »gozdni šoli«, ki je bila organizirana tako, da so lahko otroci združili prijetno s koristnim. Za kulturno razvedrilo so si naredili improvizirani televizijski studio RTV Svobodna Fažana in izdajali list Odmevi iz Fažane.

Tako je štirinajstdnevno letovanje minilo prijetno, a žal prehitro.

I. Kržišnik

Gasilci na Brezjah so razvili svoj prapor

V nedeljo, 20. julija, je bila na Brezjah slovesnost v počastitev 20-letnice ustanovitve gasilskega društva, na kateri so gasilci razvili svoj prapor. Ob tej priložnosti je predsednik gasilskega društva Jože Čebos poudaril, da je njihov edini cilj čim uspešnejše ukrepati pri požarih, njihova edina želja pa, da bi se čim bolj usposobili za opravljanje te dolžnosti.

Slovesnost se je nadaljevala z veselico, ki je trajala dolgo v noč.

XIX. GORENJSKI SEJEM

8.—19. VIII. 1969
V KRANJU

OBČANI KRANJA PRAZNUJEJO

OBČANI KRANJA PRAZNUJEJO

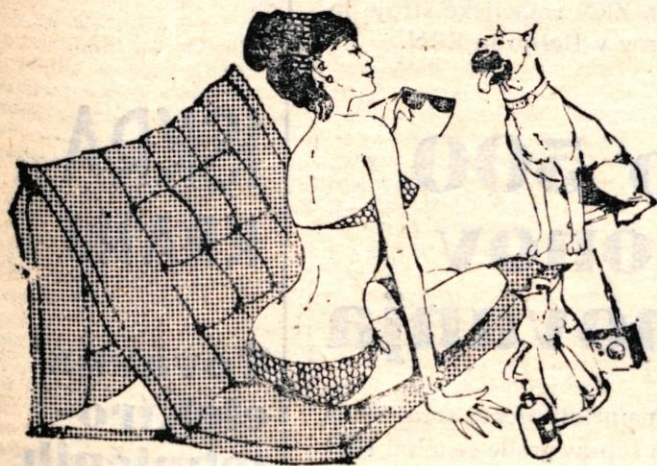
INDUSTRIJA GUMIJEVIH, USNJEVIH IN KEMIČNIH IZDELKOV

NA DOPUSTU, IZLETU,
POTOVANJU — JE VED-
NO NEPOGRESLJIVA
LEŽALNA, SEDEŽNA IN
POTOVALNA BLAZINA

Sava
Kranj

Sava Kranj

DELOVNI KOLEKTIV ČESTITA VSEM OBČANOM
KRANJA ZA OBČINSKI PRAZNIK

Višja šola za organizacijo dela

izobražuje inženirje organizacije dela za indu-
strijske pa tudi druge delovne organizacije,
svetuje delovnim organizacijam na področju
organizacije dela ter prireja razne specialne
funkcionalne seminarje v delovnih organiza-
cijah.

VISJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
KRANJ, PRESERNOVA 11

čestita

VSEM DELOVNIM LJUDEM
ZA OBČINSKI PRAZNIK

ŠIPAD

PRODAJALNA KRANJ (v nebotičniku)

čestita

VSEM CENJENIM
POTROŠNIKOM
ZA 1. AVGUST —
OBČINSKI PRAZNIK

UGODEN NAKUP
VSEH VRST POHIŠTVA
BREZ POLOGA — BREZ
POROKOV
OGLEJTE SI
VELIKO IZBIRO

**Servisno
podjetje Kranj**

Tavčarjeva 45 — telefon 21-282

čestita

ZA OBČINSKI PRAZNIK VSEM
SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN DELOVNIM LJUDEM

Še naprej se priporoča za
sodelovanje z vsemi svojimi
dejavnostmi:

zidarska, mizarska, vodovod-
na in instalaterska kleparska,
krovska, ključavničarska, ple-
skarska, električarska in pe-
čarska.

Gospodinjski biro: šivanje
oblačil po meri in pobiranje
zank

Kolektiv

Zdravstvenega doma Kranj

z enotami v Kranju, Škofji Loki in Trzinu

ČESTITA OBČANOM
ZA OBČINSKI PRAZNIK

tekstilni center kranj

IZOBRAŽEVALNA IN PROIZVAJALNA
DELOVNA ORGANIZACIJA

nudi kvalitetne storitve barvanja, tiskanja,
apretiranja in vse vrste lepljivih »CENTELIN«
tkanin za konfekcijo.

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
KRANJ**

S SVOJIMI ENOTAMI

čestita

VSEM
POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN DELOVNIM LJUDEM
ZA OBČINSKI PRAZNIK

**Lesna
industrija
Kranj**

Izdeluje:

žagan les, ladijski pod, leseno embalažo-
zaboje, eslinger rolete iz borovega lesa —
plastificirane, plastične, platnene zabojne na
brezkončni trak — na samonavihale — na
kolesčke, drvonitke v različnih vrstah,
predsodne stene iz drvonitke, izdelke iz
drvonitke po naročilu — hotelske — stanis-
ne — radiotelevizijske — male pisalne mize.
Kakovostni izdelki, nizke cene in hitra
dobava.

ČESTITA VSEM
DELOVNIM LJUDEM
ZA
OBČINSKI PRAZNIK

Stalno izobraževanje zaposlenih

Kranjska tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov je največja organizacija združenega podjetja Iskra. To ugotovitev potrjujejo tako podatki o številu zaposlenih — 4600 — kot tudi vrednost proizvodnje, ki bo letos dosegla 28 milijard S din.

Med zaposlenimi v kranjski Iskri je 51 odstotkov žensk in kljub temu se lahko pohvalijo z dobro kvalifikacijsko strukturo. 150 zaposlenih ima višjo ali visoko izobrazbo, 480 srednjo, 1200 zaposlenih je končalo poklicno šolo, medtem ko so drugi priučeni delavci.

Glede na nenehno rast tovarne štipendirajo več kot 200 študentov in dijakov na fakultetah in srednjih šolah, letos pa so razpisali 36 novih štipendij. Kolektiv daje precejšnje ugodnosti tudi tistim članom kolektiva — sedaj jih je 250, ki so se odločili za izredni študij. V ta namen imajo že nekaj let poseben pravilnik o izobraževanju, na podlagi katerega podjetje plača šolnino, potne stroške in dopust za diplomsko oziroma diplomsko nalogo.

so z Iskrinimi telefonskimi centralami opremili vso Turčijo, njihovo sodelovanje pa se je v zadnjem času razširilo tudi na številne partnerje v Zahodni Nemčiji, ZDA in Italiji.

Drug proizvodni izdelek so števcji, katerih izdelajo letno petsto do šeststo tisoč. Polovico te proizvodnje izvažajo v Južno Ameriko, Afriko, na Bližnji vzhod in v Italijo. Od drugih izdelkov, ki jih proizvajajo v Iskri, izvažajo v Švico in ZRN rotacijske stroje in števcje telefonskih pogovorov v Italijo in ZRN.

Letno 500 milijonov za stanovanja

Ceprav so v Iskri lani namenili precej sredstev za novo dvorano za bakelit in čeprav grade sodobni IBM računski center, ne pozabljajo na družbeni standard zaposlenih. Kolektiv namreč letno nameni za stanovanjsko izgradnjo skupaj z bančnimi sredstvi 500 milijonov S din. Sedaj imajo že kupljenih 300 stanovanj na severnem delu Kranja. Letno zgrade tudi 50 stanovanj, za katera zaposleni prispevajo 15—20 odstotkov lastnih sredstev, razliko pa pokrije tovarna s kreditom na 40 let in 2-odstotno obrestno mero. Tovarna

Telefonija — Iskrina bodočnost

Omenili smo, da bo vrednost letošnje proizvodnje kranjske Iskre dosegla 28 milijard S din. Pri tem je treba poudariti, da levji delež odpade na telefonijo —

Za občinski praznik predstavljamo

11 milijard S din, ostalo pa na proizvodnjo števcjev, stikal in stikalnih naprav, rotacijskih strojev, kinoprojektorjev, merilnih naprav za kontrolo in urnih mehanizmov. Kot rečeno, že letos je delež telefonije največji, vendar že prihodnje leto računajo na povečanje na 15 milijard S dinarjev.

Ob teh številkah bi se lahko vprašali, ali je telefonija res tako perspektivna veja elektronske industrije. V Kranjski Iskri odgovarjajo na to vprašanje pritrdilno. Sama Jugoslavija je zaradi predzadnjega mesta v Evropi, kar zadeva telefone, zelo perspektivno področje. Poleg tega bi imel rad skoraj vsak drugi Jugoslovčan svoj telefonski aparat. Skratka, v Iskri so prepričani, da bo telefonija v prihodnjih letih narasla od 30 na 50 odstotkov skupne proizvodnje. Res je, da poleg Iskre proizvajajo telefone in telefonske centrale tudi v zagrebški Nikoli Tesli, zanimivo pa je, da oba jugoslovanska proizvajalca delata po dveh različnih sistemih. Kot pravijo v kranjskem kolektivu, to dejstvo še ne pomeni slabosti, saj lahko obe podjetji zadovoljita domači trg in še izvažata lahko svoje izdelke. Glavni del Iskrine telefonije je namenjen za potrebe PTT podjetij — velike avtomatske centrale, nadalje za hotele, tovarne, ustanove in na koncu za individualne potrošnike. Pri izvozu naj omenimo, da

daje svojim delavcem tudi posojilo za gradnjo individualnih hiš.

Seveda to še ni vse, saj v Iskri vsako leto prispevajo 5 milijonov S din za klimatsko zdravljenje bolnih članov kolektiva. Podjetje ima tudi svojo počitniško skupnost s počitniškimi domovi na Bledu, Dugem otoku, Krvavcu in Poreču ter Trenti, že prihodnje leto pa nameravajo kupiti še počitniški dom na Lošinju. Vsak zaposleni v kranjski Iskri dobi letno 35.000 S din regresa, če sta v družini zaposlenega več kot dva otroka, podjetje odobri še dodatna sredstva.

Omenimo naj še, da v okviru sindikalne podružnice deluje strelska družina in kegljaški klub, medtem ko med enotami redno prirejajo športna tekmovanja. Udeležujejo se tudi letnih in zimskih športnih iger v okviru Združenega podjetja Iskra in kranjskega občinskega sindikalnega sveta.

Če skušamo na koncu strniti naš zapis o kranjski Iskri v nekaj ugotovitev, potem moramo zapisati, da ima omenjeni kolektiv poleg skrbi za napredovanje proizvodnje pred očmi tudi potrebo za stalno izobraževanje zaposlenih, za zaposlovanje mladih strokovnjakov in seveda ne nazadnje tudi za družbeni standard in rekreacijo zaposlenih.

V. G.

**ISKRA
KRANJ**

**Tovarna
elektro-
tehničnih
in
finomeha-
ničnih
izdelkov**

KRANJ

VELETRGOVINA

ŽIVILA

Letos že 16 milijard S din prometa

Trgovsko podjetje s prehranbenim blagom — Veletrgovina Živila Kranj — danes ni le največje tovrstno podjetje v kranjski občini, marveč tudi največje takšno podjetje na Gorenjskem. Čeprav smo o podjetju in njegovih uspehih v našem časniku že nekajkrat pisali, smo se odločili, da bralcem ob prazniku kranjske občine odkrijemo nekaj podatkov, ki bodo pojasnili, kako skokovit razvoj je to podjetje doseglo v zadnjih nekaj letih.

Letos praznuje Veletrgovina Živila Kranj 15-letnico obstoja. Podjetje je po ustanovitvi poslovalo kot grost, 1961. leta pa se je združilo z osmimi manjšimi prehranbenimi podjetji v kranjski občini in enim takšnim podjetjem v zgornji savski dolini. Z združitvijo pa je podjetje dobilo tudi 60 prodajalnih, ki so tisto leto ustvarile 2,5 milijarde starih dinarjev prometa. Pomemben pa je tudi podatek, da je bilo v podjetju 1961. leta 222 zaposlenih.

Letni promet se je potem vsako leto dvigal. Tako je podjetje 1966. leta imelo že 8,9 milijarde starih dinarjev prometa, lani je promet narasel na 14 milijard, v letoš-

njem programu pa predvidevajo, da bodo poslovno leto končali s 16 milijardami starih dinarjev prometa. In čeprav je letošnji program precej zahteven, trenutni podatki kažejo, da njegova uresničitev kolektivu ne bo povzročala posebnih težav.

Prav tako zanimiv in dokaj zgovoren je tudi podatek o osnovnih sredstvih. Njihova vrednost je 1966. leta znašala 670 milijonov, lani pa že 1,7 milijarde starih dinarjev. Od 1961. leta se je število prodajalnih od 60 povečalo letos na 120 (te so po vsej Gorenjski), kolektiv pa se je od 222 povečal na 519 zaposlenih.

Da pa je podjetje v tem sorazmerno kratkem času uspelo doseči tako ugodne poslovne rezultate pa se lahko »zahvalje« le dosednji investicijski politiki. V zadnjih treh letih je namreč veletrgovina Živila vložila kar milijardo dvesto milijonov starih dinarjev lastnih sredstev za razširitev in modernizacijo maloprodajne mreže v kranjski občini oziroma na Gorenjskem.

Podobni pa so tudi njihovi razvojni načrti za prihodnje.

Ko smo se pred kratkim pogovarjali z direktorjem

»Trgovino je treba modernizirati in sodobno opremiti.«

podjetja Cirilom Ankerstom o dosedanjem poslovanju in o prihodnjih nalogah, nam je povedal:

»Da je naš kolektiv v zadnjih nekaj letih uspel uresničiti predvidene in zadane si naloge, menim, da je to predvsem posledica dosedanje združevalne politike. Le veliko podjetje je namreč lahko kos trenutnim težavam in zadanim nalogam. In čeprav ne bi mogel reči, da v občini oziroma na Gorenjskem še vedno tako primanjkuje prodajalnih s prehranbenim blagom, kot pred leti, mislim, da bodo tovrstne investicije še po-

trebne. Predvsem pa bomo morali v bodoče denar nameniti za modernizacijo obstoječih prodajalnih in se tako prilagoditi vse večjemu razvoju turizma na Gorenjskem. Menim namreč, da je prodajna mreža na Gorenjskem kaj dobra, da pa je tehnična opremljenost in urejenost prodajalnih ponekod še precej nemogoča.«

Nazadnje pa iz bogatega investicijskega programa Veletrgovine Živila Kranj za prihodnjih nekaj let omenimo še naslednje tri večje investicije:

● Izgradnja centralnih skladišč v Naklem

● Soudeležba pri gradnji veleblagovnice v Kranju, ki bo odprta predvidoma spomladi 1971. leta in

● Gradnja blagovne hiše v Cerkljah.

Nedvomno pomemben korak za kvalitetnejšo in večjo preskrbo v prihodnje pa je podjetje naredilo pred dobrim mesecem in pol, ko je s Trgovskim podjetjem Central Kranj in podjetjem Vino Kranj sklenilo pogodbo o poslovnem sodelovanju.

A. Z.

KRANJ

Za občinski praznik predstavljamo

Zavarovanje je zaščita vaše prihodnosti

Zavarovalnica Sava, poslovna enota Kranj si prizadeva, da bodo občani in njihovo imetje zavarovani pred nesrečami in škodo

Z novim zakonom o zavarovanju in zavarovalnih organizacijah, ki je začel veljati 1. januarja lani, so v Jugoslaviji ustanovili 11 zavarovalnic. Med njimi je zavarovalnica Sava iz Ljubljane po številu zavarovanj in inkasu zavarovalnih premij na četrtem mestu. Sava je razdeljena na 15 poslovnih enot, med katerimi je kranjska poslovna enota po številu zavarovanj in inkasu premij na tretjem mestu. Natančneje. Poslovna enota Kranj ima trenutno 100.000 zavarovanih družbenega in privatnega sektorja, letni inkaso pa se povzpne na 3 milijarde starih dinarjev. Ob tem naj zapišemo, da obsega kranj-

ska zavarovalnica območje občin Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin.

Veliko število zavarovanj je vzrok večjemu številu škod. Zavarovalni delavci ugotavljajo, da število škodnih primerov narašča hitreje kot število zavarovanj. Vzrok za tako razmerje med številom zavarovanj in škodo je v vse večjem številu škod na avtomobilih in stanovanjskih premoženjih.

Poslovna enota Kranj goji vse vrste zavarovanj, ki obstajajo v okviru zavarovalnice Sava in katere so za področje Gorenjske zanimive. Za vsa ta zavarovanja se občani zelo zanimajo. V zadnjem času se je močno povečalo zanimanje za življenj-

ske-nezgodna zavarovanja ter zavarovanja stanovanjskih premoženj. Pregled imovinskih zavarovanj kaže, da so na območju kranjske poslovne enote zavarovani skoraj vsi objekti, vendar ne za dejansko vrednost. Pri likvidaciji velikih in številnih zavarovalnih škod letos na Gorenjskem so ugotovili, da je bilo mnogo poslopij zavarovanih samo za polovično ali še manjšo vrednost.

Razveseljiv je podatek, da je na Gorenjskem pri življenjsko nezgodnih zavarovanjih zajeto že prek 50 odstotkov tistih, kateri pridejo za zavarovanje v poštev, kar je redek primer ne samo v jugoslovanskem ampak tudi v slovenskem merilu.

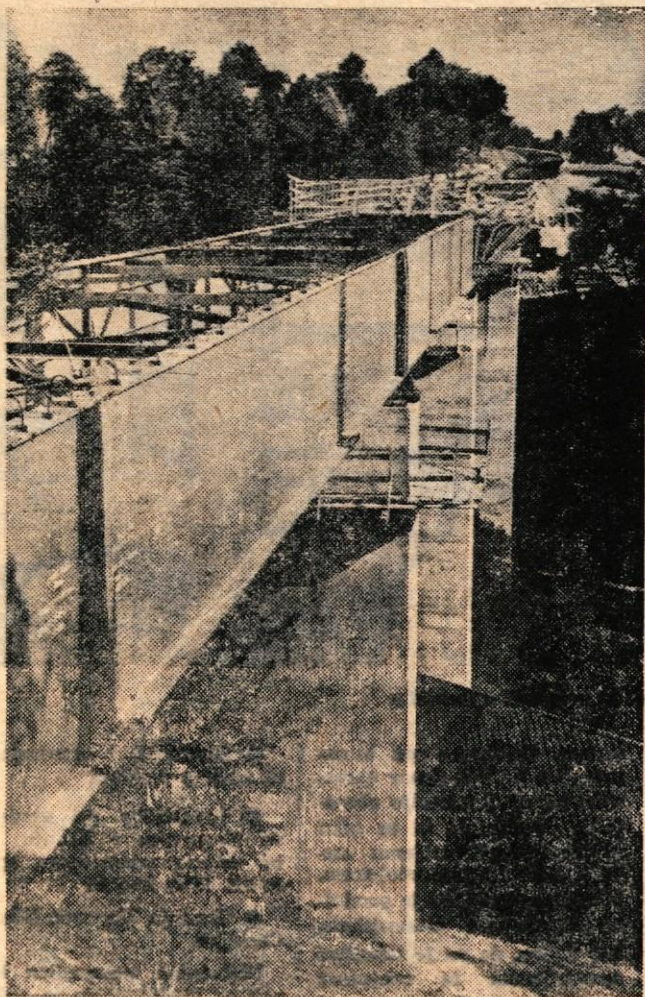
Delavci poslovne enote Kranj vedo, da je namen zavarovanja uresničen takrat, ko je škoda hitro likvidirana in izplačana, zato so tudi njihovi naporji usmerjeni v to. Težave pa nastajajo pri zbiranju dokumentacije, ki je pred izplačilom škode nujno potrebna. Pri tem so nekateri oškodovanci še posebej občutljivi.

Zavarovalnica Sava si prizadeva vpeljati nove vrste zavarovanj, ki že obstajajo v drugih predvsem zahodnih državah in zavarovanj, ki jih prinaša sodobni tehnološki razvoj in potrebe občanov po gospodarski varnosti. Vpeljali bodo zavarovanje pravne zaščite zavarovancev kot zasebnikov ter ugodnost da se v kolektivno nezgodno zavarovanje vključi tudi zakonec, ki ni zaposlen.

O vseh novih vrstah zavarovanj bodo javnost pravočasno in izčrpno obvestili!

Zavarovalnica Sava, poslovna enota Kranj želi ob prvem avgustu, prazniku občine Kranj, vsem svojim zavarovancem in vsem občanom obilo delovnih uspehov. Obenem vam svetuje, da zavarujete pri naši delovni enoti sebe, vašo družino in imetje!

SGP Sava Jesenice: Most čez Ratibovec v Mostah pri Žirovnici

Splošno gradbeno podjetje Sava z Jesenic bo drugo leto proslavilo dvajsetletnico svoje ustanovitve. 650-članski kolektiv je lani ustvaril 3 milijarde 200 milijonov S dinarjev, njihov letošnji načrt pa predvideva povečanje za 100 milijonov S dinarjev. V Savi se močno zavedajo pomena strokovnosti zaposlenih, zato imajo letos na rednem izobraževanju 34 zaposlenih, na izrednem pa 35. V svoji dejavnosti so se specializirali predvsem na gradnjo turističnih, industrijskih, stanovanjskih in drugih javnih objektov, kot so ceste, mostovi itd. Dela prevzemajo v celoti

— od izdelave tehnične dokumentacije do zaključka določenega objekta.

Njihova trenutna prizadevanja so usmerjena v kvalitetnejšo gradnjo in dobro organizacijo dela, s tem pa skušajo doseči načrtnost del. V zadnjem času so posvetili posebno pozornost tudi stimulaciji proizvodnih delavcev s tem, da so uvedli strokovni sistem za posamezna delovna mesta. Omenili smo že, da se v Savi zavedajo pomena strokovnosti svojih delavcev. K temu naj dodamo še to, da se rezultati sistematičnega izobraževanja že kažejo v izboljšani kadrovski struk-

turi zaposlenih, ta pa je po njihovem mnenju zelo pomembna v današnjih tržnih pogojih gospodarjenja. Kajti tržišče zahteva od njih izredno prožnost in tudi strokovnost. Morda je eno izmed pozitivnih dejstev jeseniške Save tudi v tem, da so kljub zmanjšanemu obsegu gradbenih del na Gorenjskem uspeli obdržati svoj razvoj. Nadalje so uspeli tudi pri inženiring ponudbah, ki jim zagotavljajo kontinuiteto in dolgoročnost proizvodnje.

Na koncu naj omenimo še nekatere pomembnejše objekte, ki jih je zgradilo splošno gradbeno podjetje Sava

z Jesenic. To so: hotel Jelovica in garni hotel na Bledu, hotela Triglav in Pod Vogelom v Bohinju, trgovski center v Kranjski gori, hokejsko igrišče in kopališče na Jesenicah, litostrojsko stanovanjsko naselje v Ljubljani in stanovanjsko sosesko Plavž na Jesenicah. Poleg teh objektov so zgradili še precej stanovanj za trg, sedaj pa delajo tudi na novem odseku ceste Moste—Žirovnica, kjer so že dogradili most čez Ratibovec, medtem ko bo viadukt čez Završnico zgrajen septembra letos.

V. G.

SGP Sava Jesenice: Super Market na Jesenicah

**SGP
Sava
Jesenice**

Za občinski praznik predstavljamo

JESENICE

Obrtno podjetje Komunalni servis z Jesenic, ki ima danes osem zbiralnic s kemično čistilnico in pralnico in štiri frizerske salone, je bilo ustanovljeno pred osmimi leti. Ob ustanovitvi je bilo v podjetju 24 zaposlenih, medtem ko se je danes njihovo število povzpelo na 59, od tega pa je v komunalnem servisu kar 55 žensk. To ugodno razmerje v korist ženske delovne sile pa je za jeseniško občino zelo po-

membno, saj so do nedavna skoraj na vseh delovnih mestih v jeseniški občini prevladovali moški. Osnovna dejavnost jeseniškega Komunalnega servisa je kemično čiščenje oblek, pranje perila, lloško in žensko frizerstvo, upravljajo pa tudi javno kopališče in se ukvarjajo s pedikersko dejavnostjo.

Jeseniški Komunalni servis se ni zaprl v občinske meje, temveč je odprl svoje zbiralnice za kemično čiščenje in

pranje tudi v Radovljici, na Bledu, v Bohinjski Bistrici, v Kranju in Trzinu. Za takšen korak so se odločili predvsem iz tega razloga, da svojo dejavnost približajo potrošniku. Ker pa na tem področju vlada precejšnja konkurenca, so pri svojem delu posvetili največ pozornosti kvaliteti del in večji produktivnosti.

Medtem ko so že pred dvema letoma odprli v Kranjski gori zbiralnico ter moški in

ženski frizerski lokal, pa so pred nekaj meseci letos odprli v jeseniškem stanovanjskem naselju Plavž frizerski salon, ki je najmodnejši v jeseniški občini. Poleg frizerskega salona je tudi zbiralnica za kemično čistilnico in pralnico.

Njihovi prihodnji načrti so usmerjeni v modernizacijo čistilnice, v kateri naj bi po obnovi čistili usnje in impregnirali tudi dežne plašče.

V. G.

Kvaliteta in produktivnost proti konkurenci

**Obrtno
podjetje
Komunalni
servis
Jesenice**

Za vaš dopust

- ležalne blazine
- ležalni stoli
- plastični čolni
- šotori

- plinski kuhalniki
- hladilne torbe
- camp garniture
- športni rekviziti

POTROŠNIŠKI KREDITI ZA DOBO 6 MESECEV BREZ POLOGA.

blagovnica nama škofja loka

Prodajam

Prodajam nemški MAGNETOFON. Podgoršek, Senčur 280 3512

Prodajam MLATILNICO, roto tresenje na električni pogon. Smartno 4, Cerklje 3616

Prodajam rabljeno BCS KO-SILNICO. Suha 11, Škofja Loka 3617

Prodajam dve KRAVI po izbiri. Suha 29, Kranj 3618

Poceni prodajam KAVČ in DIVAN. Naslov v oglasnem oddelku 3619

Prodajam politirano češnjevo MIZO (ovalno), tri STOLE (tapecirane) in kmečko MIZO s stolom. Senčur 9 pri Kranju 3620

Prodajam SPALNICO in dvodelno OMARO. Poljanec, Mencingerjeva 5, Kranj 3621

Prodajam 10 m³ suhih BUKOVIN DRV. Naslov v oglasnem oddelku 3622

Prodajam SLAMOREZNICO MURA s pihalnikom, dobro ohranjeno za 220.000 S din. Jenko Lovro, Virmashe 32, Škofja Loka 3623

Prodajam LANTENE za odrajanje. Dvorje 62, Cerklje 3624

Prodajam novo POMIVALNO MIZO z dvema koritoma. Dam 20% ceneje. Naslov v oglasnem oddelku 3625

Motorna vozila

Prodajam FIAT 750. Aljančič, Bistrica 39, Tržič 3626

Prodajam FIAT 750, letnik 1964, v dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku 3627

Prodajam FIAT 500 C. Kepic Miro, Praprotna polica 30, Cerklje 3628

Prodajam nov MOPED s prevoženimi 4000 km. Mlaka 25, Kranj 3629

Proti posojilu milijon S din oddam v najem GARAZO za dobo 5 let. Naslov v oglasnem oddelku 3630

Zaposlitve

RESTAVRACIJA PARK za določen čas zaposli TOČAJKO in sprejme dva VAJENCA ali VAJENKI v uk 3631

Za hrano in stanovanje grem varovat otroke k dobri družini v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »ljubljenica otrok« 3632

Takoj sprejemem vsakovrstno delo na dom. Prostora imam dovolj in trofazni tok. Po poklicu sem kovinarske stroke. Naslov v oglasnem oddelku 3633

Iščem INSTRUKTORJA za slovenščino (srednja administrativna šola). Naslov v oglasnem oddelku 3634

Inštruiram FIZIKO in MATEMATIKO. Ponudbe poslati pod »inženir« 3635

ZA AVGUST NUDIMO MOŽNOST ZAPOSLOTITVE V POCITNISKEM DOMU V ANKARANU:

- POMOŽNI KUCHARICI
- DELAVKE V KUHINJI

Prijave sprejema Občinski sindikalni svet Kranj, Trg revolucije 3.

PODJETJE KOVINAR JESENICE Jesenice na Gorenjskem razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. delovodja

delovne enote Mizarna; v pošttev pride kandidat s srednjo strokovno izobrazbo lesne stroke, z najmanj tri leta prakse na vodilnih delovnih mestih;

2. KV vrtnarja

3. PK ali KV delavca

kovinske stroke za delo pri strojih;

4. NK delavca

za razna pomožna dela v kovinskem obratu.

Pride v pošttev kandidat, ki je že odslužil vojaški rok. Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Osební dohodek je določen po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Pismene vloge naj interesnti pošljejo upravi podjetja najkasneje v osmih dneh po objavi razpisa.

Prireditve

GOSTISČE pri JANCETU iz Sr. vasi priredi v soboto zvečer KRESNO NOC. Poštreženi boste z odojkom na raznju, čevapčiči in dobro kapljico. Vabljeni! 3636

Ostalo

TAPETE, TAPISOME polagam. Kranj, telefon 22-630

ŠIPAD

PODJETJE ZA IZVOZ in UVOZ TER NOTRANJO TRGOVINO

Je za obiskovalce

GORENJSKEGA SEJMA

pripravilo izredno ugodne pogoje za nakup stanovanjske opreme:

Kredit do 10.000 din

BREZ POLOGA

BREZ POROKOV

BREZPLACNO vam dostavimo kupljeno pohištvo na dom ali do kamionske ceste.

Obiščite ŠIPADOV paviljon pri Tekstilni šoli v Kranju

K I K.

MEDNARODNI GORENJSKI

V KRANJU, OD 8. DO 19. VIII. 1969

Izkoristite 25% popust na železnici in na avtobusnih progah LJUBLJANA TRANSPORT

Sejem

Gozdni požar v Kokri

KRANJ, 29. julij — Danes ob pol dveh popoldne smo izvedeli, da se je na Kremžarjevi gori v Kokri začel izredno hitro širiti gozdni požar. Goreti je začelo že v četrtek, vendar je delavcem GG Kranj uspelo požar lokalizirati. V soboto, predvsem pa danes, je ogenj zajel večje površine gozda. Kakor so nam povedali delavci GG Kranj, gre za podzemni požar, katerega je izredno težko gasiti. Plameni pa so se lotili tudi že debel. Ognju je v veliko pomoč veter, tako da so se danes nekateri delavci komaj rešili. Ob petih popoldne so že prišle okrepitevi. Delavcem pomagajo pripadniki JLA in gasilci iz Kranja. Odločili so se, da bodo lokalizirali požar na Arnežem, ker so v tem delu v nevarnosti velike površine gozda. Več o tem bomo še poročali. J. K.

Nesreče zadnjih dni

Pri bencinski črpalki v Radovljici je v četrtek, 24. julija, okoli desete ure dopoldne voznik osebnega avtomobila Adžem Saban iz Ljubljane od zadaj trčil v osebni avtomobil Stanka Hočvarja iz Radovljice. Nesreča se je pripetila, ko je Hočvar nameraval zaviti v levo in je zapeljal na levo stran desne polovice ceste. Za njim vozeči Saban je zaradi prekratke varnostne razdalje trčil v zadnji del Hočvarjevega avta. Škode na avtomobilih pa je za 8000 din.

V petek, opoldne je na cesti tretjega reda med Javornikom in Blejsko Dobravo voznik osebnega avtomobila Ludvik Benedik z Jesenic zapeljal v obcestni jarek, kjer se je vozilo prevrnilo. Nesreča se je pripetila, ko je Benedikov avtomobil prehiteval z osebnim avtomobilom voznik Jože Kotnik. Benedik se je kotnikovemu avtomobilu umaknil v desno in pri tem zaviral. Avtomobil je potegnilo v jarek. Škode je za okoli 8000 din.

V Logu pri Kranjski gori sta v soboto, 26. julija, v nepreglednem ovinku trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Slavko Mlinarič iz Zagreba in tovornjak, ki ga je vozil Klemenčič Valentin z Jesenic. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 20.000 din.

Na Kidričevi cesti v Kranju je v soboto, 26. julija, voznik tovornega avtomobila Stane Dolenc iz Bukovice pri vzvratni vožnji po pločniku zadel v senčnik nad prodajalno mesa. Ta se je odtrgal in padel na devetletno Ido Nardoni ter jo hudo poškodoval.

Na cesti prvega reda med Bistrico in Naklom je v nedeljo, 27. julija, voznica osebnega avtomobila Terezija Keršovan v desnem blagem ovinku zapeljala v obcestni jarek, kjer je vozilo nekajkrat zasukalo okoli podolžne osi. Nesreča se je pripetila, ko se je voznica umikala nekemu vozilu, ki je prehitevalo njen avtomobil. Voznica je dobila hud udarec v prsni koš. Škode na avtomobilu je za 9000 din.

Na Titovi cesti na Jesenicah je v ponedeljek, 28. julija, okoli desete ure dopoldne voznik osebnega avtomobila Franc Gogala z Jesenic zadel Nikola Grubišiča iz Šibenika, starega 50 let. Pešec je nenadoma pritekel pred avtomobil. S hudimi telesnimi poškodbami so ga odpeljali v bolnišnico.

Na cesti prvega reda v Podkorenu je v nedeljo okoli enajste ure dopoldne voznica osebnega avtomobila danska državljanka Marian Settmidt zadel Andreja Gregorija iz Podkorena. Ta je peš prišel izza nepreglednega ovinka in je zaradi vinjenosti padel po cesti pred vozilo. Voznica ni mogla preprečiti nesreče in je Gregoriju zapeljala čez noge.

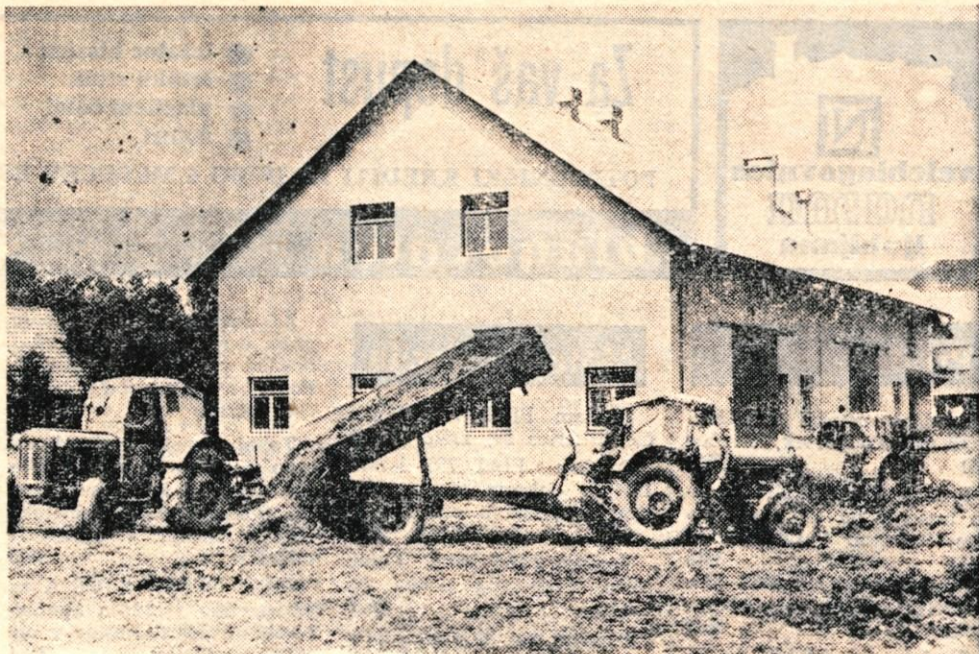
L. M.

OBJAVA!

Komunalno podjetje Vodovod Kranj obvešča vse potrošnike vode, ki porabljajo vodo iz kranjskega vodovoda, da zaradi pomanjkanja vode varčujejo z vodo in popravijo svoje sanitarije, če pušča vodo.

Prepoveduje se raba vode za zalivanje vrtov, škropljenje cest, dvorišč, polnjenje bazenov, pranje avtomobilov, primitivno hlajenje z vodo ipd.

Istočasno obveščamo tiste potrošnike vode, ki so ob konicah večkrat brez vode, da vodo predhodno natočijo. Objava velja do preklica v časopisu Glas.

Kmetijska zadruga Cerklje gradi v Voklem poslovne prostore, skladišče, garažo za stroje in zbirnico mleka. Na pomoč so priskočili tudi kmetje — kooperanti iz Vogelj in Voklega s svojo mehanizacijo. V treh dneh so prevozili okrog 1200 kubičnih metrov zemlje in gramoza. S tem so se oddolžili zadrugi, ki jim je v neposredni bližini zgradila potrebne zadržne prostore. (Jk) — Foto: F. Perdan

OPOZORILO kopalcem ob Kokri

Kranjska ribiška družina opozarja vse kopalce ob Kokri in Rupenšci, da je prepovedano pobijanje rib s kamni. Ta način je ob sedanjem nizkem vodnem stanju precej razširjen. Ranjene ribe, med njimi je največ lipanov, se lahko okužijo z odpadnimi vodami in epidemija, ki bi tako nastala, bi ribjem zarodu v Kokri lahko povzročila ogromno škodo.

Opozarjajo, da bodo vse, ki bi jih začeli pri prepovedanem načinu ribolova, prijavili sodniku za prekrške.

Kranj CENTER

30. julija italij. barv. film PET MASCEVALCEV ob 16. in 20. uri, franc. barv. CS film OSAMLJENA VOLČICA ob 18. uri

31. julija italij. barv. film PET MASCEVALCEV ob 16. in 18. uri

1. avgusta amer. barv. film OBRACUN NA SAN VALENTINO ob 16. in 18. uri, premiera jugosl. barv. VV filma REPUBLIKA V PLAMENU ob 20. uri

Kranj STORZIĆ

30. julija italij. barv. CS film CEZAR PROTI PIRATOM ob 18. in 20. uri

31. julija franc.-špan. barv. CS film OBRACUN NA INDIJSKEM OCEANU ob 18. in 20. uri

1. avgust amer. barv. CS film EKSPRES POLKOVNIKA RYANA ob 18. in 20. uri

KINO

SKORAJ

V KINU CENTER

Filmi na 70 mm trak — TOD sistem pseudo plastična slika — stereofonski zvok!

Veliko presenečenje nove filmske tehnike!

Tržič

30. julija mehiški barv. CS film POJEM ZA PANCA VILLA ob 18. in 20. uri, franc. barv. CS film LUKSUZNA RESTAVRACIJA ob 20. uri

1. avgusta franc. barv. CS film LUKSUZNA RESTAVRACIJA ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

30. julija amer. barv. film OBRACUN NA SAN VALENTINO ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

30. julija nemški film USODNA ORHIDEJA ob 19. uri

31. julija nemški film USODNA ORHIDEJA ob 20. uri

Skofja Loka SORA

30. julija franc. barv. CS film ZIVETI ZARADI ZIVLJENJA ob 18. in 20. uri

31. julija amer. barv. CS film SAMA V TEMI ob 20. uri

1. avgusta amer. barv. CS film SAMA V TEMI ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

30. julija italij. - franc. - nemški film OPERACIJA SAN GENARO

31. julija italij. - franc. - mehiški film ZLATI NABOJ

1. avgusta amer. - jugosl. film KLETEV ZVESTE ZENE

Jesenice PLAVZ

30. julija italij. - špan. - mehiški barv. CS film ZLATI NABOJ

31. julija amer. film GOLA OSTRINA

1. avgusta amer. film GOLA OSTRINA

Zirovnica

30. julija amer. barv. film LOVCI NA SKALPE

Dovje Mojstrana

31. julija amer. barv. film LOVCI NA SKALPE

Kranjska gora

31. julija italij. - franc. - nemški film OPERACIJA SAN GENARO

Bled

30. julija švedski barv. film ROKE GOR — FREDI ob 18. in 20.30

31. julija švedski barv. film ROKE GOR — FREDI ob 18. in 20.30

1. avgusta angl. barv. film DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 18. in 20.30

Radovljica

30. julija zah. nemški film GRBAVEC IZ SOHOE ob 18. uri, angl. barv. film TUJEC V HISI ob 20. uri

31. julija danski barv. film STRESNIK, ZENE IN SEKS ob 20. uri

1. avgusta danski barv. film STRESNIK, ZENE IN SEKS ob 18. uri, angl. barv. film TUJEC V HISI ob 20. uri

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah V KK Triglav želijo hitrejši razvoj

Košarkarski klub Triglav iz Kranja, ki je s svojimi ekipami pred leti igral eno najvidnejših vlog v slovenski košarki, je pred kratkim preživel težjo krizo. Dobro so znane težave, ki so jih imele članice po osvojitvi naslova slovenskih prvakov, ki so se zaradi pomanjkanja denarja morale odpovedati tekmovanju v zvezni ligi in se je potem mlada in perspektivna ekipa razšla. Podobno usodo je doživela tudi ekipa članov, ki so jo skoraj istočasno zapustili njeni najboljši igralci. Na srečo pri vsem tem niso obupali košarkarski zavzeči, ki so kljub težavam rešno zagrabil za delo in prav v letošnji sezoni poželi prve sadove svojega »garnja«.

Klub stopa letos v 13. leto svojega delovanja. Trenutno ima pet moštev, med katerimi sodelujejo tri v gorenjski ligi, eno v I. republiški ligi, pionirji pa nastopajo na raznih turnirjih. Največje uspehe ima ekipa članov, ki je po enoletnem nastopanju v II. republiški ligi letos po spomladanskem delu prvenstva v I. ligi na drugem mestu. Enakovreden in svoj doslej največji uspeh so zabeležili mladinci, ki so junija na prvenstvu Slovenije v Ljubljani z izvrstno igro osvojili drugo mesto.

Zal, kot pri večini kranjskih športnih organizacij, tako tudi pri KK Triglav ne manjka problemov. V pogovoru s trenerjem mladinskega moštva ter tehničnim vodjem članov Janezom Palovšnikom smo odkrili, kaj najbolj teži kranjske košarkarje. 15.000 novih dinarjev, kolikor znaša letna dotacija, ki jo dobijo od matičnega društva Triglav, še zdaleč ne zadostuje za potrebe, ki jih ima 80-članski kolektiv. V klubu deluje pet trenerjev, ki kljub temu, da so njihovi honorarji neizplačani še za lansko leto, še vedno pripravljajo igralce in igralke za nova tekmovanja. Klubska oprema je stara in obrabljena, pogoji za vadbo so razmeroma slabi. Predvsem v zimskem času primanjkuje prostorov za redno vadbo, v letnem obdobju pa je največji problem zelo slaba plošča. Tovariš Palovšnik, ki je večkrat poudaril zgledno sodelovanje med klubom in Zavodom za gradnjo in vzdrževanje športnih objektov, pa vseeno ni mogel mimo tega, da bi Zavod moral dobiti potrebna sredstva za ureditev letnega igrišča. Pri tem bi bilo nujno narediti novo asfaltno prevleko, zamenjati stare table in izboljšati razsvetlavo, nad katero se pritožujejo vse gostujoče ekipe.

V klubu že drugo leto deluje pionirska atletska šola, ki je izvor mladih igralcev za klubske ekipe. Šola deluje v obliki krožkov po osnovnih šolah Lucijan Seljak, Stane Žagar ter za ostale pionirje na Gimnaziji v Kranju.

Ob koncu smo zaželeli kranjskim košarkarjem predvsem izpolnitev njihovih največjih želja, boljše možnosti za trening in mnogo uspehov v nadaljnjem delovanju.

Tudi po obisku v KK Triglav se mi je porodilo vprašanje, ki ga kranjski športniki venomer ponavljajo in ga tisti, ki jim je namenjeno, nikoli ne (verjetno nočejo) slišijo: kdaj bo šport v Kranju dobil tisto mesto, ki mu po njegovi družbeni vlogi pripada in kdaj se bodo s to problematiko pričeli ukvarjati tisti, ki bi pri tem lahko največ pomagali in ne samo peščica navdušencev, ki slepo verjame v izboljšanje položaja? Verjetno bo treba pohiteti, kajti tudi tistim najbolj zagrizenim pojema energija, kar ob sedanjih razmerah ni presenetljivo...

M. Kuralt

Vaterpolisti Triglava odšli na turnejo

V okviru kvalifikacij za vstop v prvo zvezno ligo so kranjski vaterpolisti premagali reško Primorje s 6:5. Igra ni bila na kvalitetni ravni in ni navdušila. Triglav je sedaj odpotoval na turnejo po Jugoslaviji, kjer bo odigral nekaj tekem v okviru kvalifika-

cij za vstop med najboljša moštva Jugoslavije. Ze sinoči so se pomerili z ekipo v Pančevu, tri dni kasneje pa bodo nastopili v Beogradu proti Crveni zvezdi in nato še v Zagrebu z Medveščakom. Na pot so odšli z ekipo najboljših igralcev.

P. Didić

Trije naslovi za Triglav

V nedeljo je bilo v Ljubljani končano 23. posamično prvenstvo Slovenije v atletiki. Kljub izredni vročini so bili doseženi solidni rezultati, med njimi tudi 7 novih rekordov prvenstva. Predstavniki AK Triglav so se uvrstili v šestnajstih disciplinah v finalno tekmovanje. Pri tem so osvojili naslednja mesta — prvo mesto: 3 (moški), 0 (ženske); drugo mesto: 0, 0; tretje mesto: 1, 0; četrto mesto: 2, 2; peto mesto: 2, 0; šesto mesto: 6, 2; sedmo mesto: 4, 1; osmo mesto: 0, 0; deveto mesto: 3, 1 in deseto mesto: 1, 0.

Kranjski atleti so torej osvojili tri naslove republiških prvakov. Pri tem je treba poudariti, da je zaradi poškodb moral prenehati tekmovati Polde Milek, ki je bil nesporni favorit za osvojitve prvega mesta pri skoku v višino in v daljino. Vsa sreča, da je vsaj pri daljini uspel Franci Fister, ki je bil tudi sicer najboljši kranjski tekmovalac letošnjega prvenstva. Razen njega sta postala republiška prvaka še Jože Satler (met krogle) ter Dušan Prezelj, ki tokrat ni imel dostojnega nasprotnika v troskoku in je poleg prvega mesta izenačil rekord prvenstev SRS.

REZULTATI (predstavniki Triglava) — moški — kopje: 1. Špiler (KI) 61,80, 6. M. Fister 56,20, 7. F. Fister 54,50; višina: 1. Vivot (KI) 203, 4. Milek 190, 5. Prezelj

190; daljina 1. F. Fister 6,80, 9. Krumpak 6,42, 11. Kaštivnik 6,16; 1500 m: 1. Vazič (KI) 3:53,6, 7. Tepina 4:14,6; kroglja: 1. Satler 14,38, 9. Pristov 11,32, 10. Kaštivnik 11,13; 100 m: 1. Kocuvan (KI) 10,5, 6. F. Fister 11,2; hoja 20 km: 1. Male (KI) 1:50:10,6, 4. Komac 1:53:40,4; kladivo: 1. Bukovec (KI) 54,18, 3. Pristov 47,22, 6. Lapajna 41,74; troskok: 1. Prezelj 14,52; disk: 1. Pečar (OI) 48,50, 6. F. Fister 37,56, 7. Napast 37,47, 9. Kaštivnik 35,42; palica: 1. Vrvanik (KI) 400, 5. Konc 360, 6. F. Fister 360;

ženske — 100 m ovire: 1. Peče (Lj) 15,1, 4. Trček 17,4; disk 1. Hudobivnik (OI) 41,38, 6. Žagar 27,34; daljina 1. Marolt (KI) 5,40, 6. Trček 4,86, 7. Hribar 4,82; kopje: 1. Urbančič (KI) 51,90, 9. Žagar 27,84; višina: 1. Peče (Lj) 163, 4. Trček 135.

M. Kuralt

80 smučarjev na tekmovanju za Češko kočo

V počastitev kranjskega občinskega praznika je kranjski Triglav minulo nedeljo organiziral uspelo mednarodno tekmovanje v slalomu na poletnem smučišču nad Češko kočo ob vznožju Grintavca. Udeležba je bila dokaj številna, nastopilo je več državnih reprezentantov tako, da je bila prireditev tudi na kvalitetni ravni. To pa je bila hkrati tudi dobra preizkušnja vseh nastopajočih pred poletnim prvenstvom

Slovenije v slalomu, ki bo prihodnjo nedeljo na smučišču pod Prisankom.

Največ uspeha so imeli po pričakovanju Jeseničani, saj so prispeli na to tekmovanje tudi z najštevilnejšo ekipo. Zmagali so v ekipni konkurenci, vsa prva mesta pa so osvojili tudi v posamični konkurenci.

Zmagovalci so bili: člani — 1. Gašperšič, ženske: 1. Gazvoda in mladinci: 1. Straus. J. J.

Nova plavalna šola v Kranju in na Jesenicah

Zaradi velikega zanimanja za šolo plavanja bo komisija za plavanje pri občinski zvezi za telesno kulturo Kranj organizirala spet nov tečaj za neplavalce. Vodstvo šole sprejema prijave pri blagajni letnega kopališča do 28. julija. Vsak prijavljenec pa mora ob vpisu vplačati 15 novih dinarjev.

P. D.

Kot že prejšnja leta bo tudi letos Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice organizirala v kopališču v Ukovi plavalno šolo.

Tečaj bo potekal pod strokovnim vodstvom trenerja plavalnega kluba Jesenice Francija Fona, trajal pa bo od 4. do 16. avgusta. V primeru, da se bo prijavilo večje število prijavljencev, bo tečaj izveden v dveh skupinah, in sicer dopoldne od 8.30 do 9.30 in popoldne od

18. do 19. ure. Vsak, ki se želi udeležiti tečaja, naj svojo udeležbo prijavi pri blagajni kopališča najkasneje do 4. avgusta.

Z. Felc

Kranj: TG Neuss 24 : 20 (11 : 8)

Zahodnonemška ekipa TG Neuss je gostovala tudi v Kranju, vendar je morala kloniti pred boljšimi domačimi rokometišči. V ekipi Kranja sta se najbolj izkazala Leskovec in Gros, ki sta dosegla vsak po 8 golov. V ekipi gostov pa je bil najboljši Janez Sotelsšek, ki je prav tako dosegel 8 zadetkov. Pred maloštevilnimi gledalci je srečanje vodil E. Humar.

J. J.

Vaterpolo Spet naslov za Triglav

Mladi vaterpolisti Triglava so v nedeljo osvojili prvo mesto na pokalnem tekmovanju za pokal PZS. Od igralcev kranjskega Triglava velja pohvaliti Švarca, ki je bil tudi najboljši strelca na turnirju. Ostali igralci Triglava so letos slabše zaigrali kot v preteklih letih.

Rezultati: Triglav : Delfin 3:2, Triglav : Koper 12:3, Koper Delfin 3:9.

Vrstni red: 1. Triglav, 2. Delfin, 3. Koper.

P. Didić

Radovljica : TG Neuss (ZRN) 23 : 25 (12 : 13)

V prijateljski mednarodni rokometni tekmi sta se v soboto na igrišču v Radovljici pomerili ekipi domačega moštva in gostje TG Neussa (Zahodna Nemčija). Pred okoli 150 gledalci sta srečanje vodila E. Humar — Kranj in D. Humer — Podbrezje. Zmagali so gostje s 25:23 (13:12).

Gole za Radovljico so dosegli Novak 4, Tadić 4, Gašperšič 2, Ravnikar 3, Selan 1, Jošić 8 in Kavčič 1.

D. Humer

Nogomet Danes ob 17. uri v Kranju Hajduk : rep. Gorenjske

V okviru priprav za novo sezono bodo nogometaši Hajduka odigrali v Kranju tekmo proti reprezentanci Gorenjske. V prvem srečanju splitskih nogometašev v Kranju so leti z visokim rezultatom 9:0 premagali domači Triglav. Današnji nasprotnik gostov pa bo nedvomno močnejša ekipa, saj bodo zaigrali najboljši nogometaši Gorenjske. V reprezentanci Gorenjske pa bo sta nastopila tudi Nosan (Ljubljana) in Miha Bajželj, ki igra sedaj v Avstriji.

Reprezentanca Gorenjske bo sestavljena iz naslednjih igralcev: Bregar, Vukotič, Ibrešimović, Tepina, Bajželj, Bojić, Kozar (vsi Triglav), Krt, (Kranj) Kosić (Lesce), Pavlič (Jesenice), Pirjevec (Tržič), Hribnik, Rant in Debevec (LTH).

P. Didić

Ob prazniku občine Jesenice

Kako smo pokopali prva dva padla jeseniška partizana

Zapis z obiska pri mami in sestri Ferda Korena

Ferdo Koren je bil rojen novembra 1920. leta, padel pa je prvega avgusta 1941. leta star dobrih dvajset let. Ferdo Koren in Viktor Arzenšek sta padla v boju na Obranci, v spomin na ta boj pa Jeseničani prvega avgusta praznujejo občinski praznik. V želji, da o prvih padlih partizanih napišem nekaj spominov, sem obiskal mamo in sestro Ferda Korena.

Ko je Ferdo na Jesenicah obiskoval drugi razred meščanske šole, je učitelj poklical njegovo mamo v šolo in ji dejal: »Poglejte, kaj je vaš sin napisal za šolsko nalogo. Piše o pravicah delavcev, o socializmu, o Sovjetski zvezi... Ali politika sodi v šolske klopi? Opozorite ga, sicer mu ne bo dobro!«

Ferdo je res kmalu zapustil meščansko šolo in se šel učiti za trgovca v Konsum pri Jelenu.

Nekoga večera se je pri Korenovih oglasil Jesih, komandir javorniške žandarmerije. »Ali veste, kje se vaš sin potika vsak večer?« je vprašal Jesih očeta. »Saj je

vendar mlad!« je nejevoljno odvrnil oče. Žandar pa je nadaljeval: »Vaš sin je pri rdečih!«. Komunist je.« »Bež' te, bež' te, kdo pa vas je tako hudo potegnil za nos!« se ni dal ugnati oče.

Ferdo je bil sprejet v jeseniško celico komunistične partije na tajnem sestanku pri Jelenu. Sestanek je bil pod odrom, Ferdo pa je bil takrat star 18 let. Kmalu nato so ga izvolili za sekretarja Skoja.

Tik pred vojno je bil na Poljanah nad Jesenicami sestanek Skojcev in mladincev. Sestanku je prisostvoval tudi Boris Kraigher. Iznemoma je mladino obkolila policija. Ferdo je pobegnil, toda že naslednji dan so ga uklejenega odpeljali v Ljubljano. Tja so odpeljali tudi Jožeta Gregorčiča in Borisa Kraigherja. Mama je šla sina obiskat v ljubljanske zapore. V hodniku je bilo več ljudi, ki so želeli videti svoje drage, nekateri med njimi pa so jokali. Iz sobe preiskovalnega sodnika se prikaže Ferdo in ko zagleda nekaj

objokanih obrazov, reče: »O, jokali pa ne bomo!« Mati mu ni ničesar rekla, samo objela ga je, tako je bila ponosna nanj.

Prvi dan vojne so vse zapornike izpustili domov. Ferdo se je takoj javil k prostovoljcem. Prišel je do Karlovca in tam doživel razsulo stare Jugoslavije. »Odšel je prepevajoč, vrnil pa se je razočaran in s solznimi očmi,« se spominja Korenova mama.

Junija 1941. leta so Ferda vsak dan iskali gestapovci. Ferdo se jim je spretno izmikal. Ko pa je Jože Gregorčič s sestanka v Ljubljani prinesel direktivo za splošni upor, je Ferdo vzel nahrbtnik in odšel v hosto.

Nekoga julijskega dne je Ferdo prek zveze sporočil domačim, da jih čaka na Poljanah. Na zvezo so odšli vsi: oče, mama in sestra Dana. Sestali so se v grmovju, 50 metrov stran od ceste. Ferdo je bil v kratkih hlačah, za pasom pa je imel bombo in pištolo.

»Kako je doma?« je vprašal Ferdo.

»Vsak dan te iščejo gestapovci,« so odvrnili domači. Komaj so govorili 10 minut, že je na cesti, v bližini sestanka, ustavil gestapovski avto. Ferdo je brez pozdrava skočil višje v gozd, domačim pa je vzkliknil: »Brez skrbi, živega me ne dobijo!« To so bile zadnje Ferdove besede, ki so jih slišali oče, mama in sestra Dana.

Petega avgusta so zvedeli, da jim je sin padel na Obranci. V hiši je zavladala nepopisna žalost. Potem so se v hiši zglasili jeseniški gestapovci in vprašali imamo, zakaj joče. Druški se je najprej pozanimal, kako je bil Ferdo oblečen, nato pa je potrdil, da je res mrtev. »Bil je vodja komunistične mladine,« je dejal Druški, »bil je že ranjen, pa je še tri naše ubil.«

Nato je gestapovec Druški ukazal: »Pokopati ga morate sami, brez pomoči, brez krste in to točno tam, kjer je padel.« Druški je še hotel vedeti, kdaj ga bodo pokopali. Danica je odgovorila, da drugi dan.

Ko so gestapovci zapustili hišo, so domači spremenili odločitev. Kaj pa, če jih nameravajo gestapovci pobiti na grobu? Še isti dan so odšli na Obranco. Dve krsti so

kupili v Gorjah, ker je poleg Ferdota padel tudi Viktor Arzenšek. Ta ni imel sorodnikov na Jesenicah, zato so odšli na pogreb Hamerškovi z Javornika, kjer je Arzenšek stanoval. Tajnemu pogrebu so prisostvovali vsi Korenovi, Hamerškovi, Stane Balant, Stane Lah, Ivana Oman, Martin Jan in Kogoj iz Gorij.

Na grobu Ferda Korena in Viktorja Arzenška je bila vse do svobode partizanska javka, v bližini pa več sestankov aktivistov.

Ko so gestapovci zvedeli za pogreb, so vse poklicali na zaslišanje. Stane Balant in Stane Lah iz Podmežaklje, ki sta prisostvovala pogrebu prvih partizanov, sta bila 1942. leta ustreljena kot talca. Grob Ferda Korena in Viktorja Arzenška je bil med vojno skrbno negovan, Nemci pa so v bližini groba čisto postavljali zasede. Naistem kraju je do svobode padlo še pet partizanov, ki so jih po vojni prekopali na domača pokopališča.

Na kraju, kjer sta padla prva dva jeseniška partizana, družbeno-politične organizacije jeseniške občine vsako leto položijo cvetje in se s komemoracijo spomnijo prvega organiziranega boja jeseniških borcev z okupatorjem.

J. Vidic

**Skupščina
občine
Kranj
in družbeno-
politične
organizacije
čestitajo
vsem
občanom
in
delovnim
ljudem
za
občinski
praznik**

